

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT – DORDTSE DINSDAG D.D. 13 MEI 2025

Vergaderzaal 1

2. Vragenhalfuur

Voorzitter: De heer Schalken-den Hartog
Raadsgriffier: Mevrouw Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Mevr. Stolk (VSP)
Dhr. Stolk (VSP)

Portefeuillehouders: wethouder M. Burggraaf, wethouder R. van der Linden

De voorzitter: Beste mensen, welkom allemaal bij het vragenhalfuurtje van dinsdag 13 mei, met vandaag twee onderwerpen waar vragen over zijn. Het eerste onderwerp is de Pasar Malam. En het tweede onderwerp is de verkeerssituatie op de Krispijnseweg. Maar als eerste de vragen van de Pasar Malam. Er zijn meerdere partijen die hier vragen over hebben gesteld. En ik stel voor dat ik op basis van de inbreng een korte inleiding doe. En dat de betrokkenen daarna hun vragen kunnen stellen. Met het verzoek elkaar niet te herhalen natuurlijk en elkaar inderdaad vooral aan te vullen met vragen. En dan kan de wethouder daarna in één keer de beantwoording doen. De organisatie van de Pasar Malam heeft dit jaar besloten om de Pasar niet te organiseren in Dordrecht, vanwege meerdere factoren. De opbouwtijd, de veiligheid, de financiering en de stijgende kosten. Meerdere partijen uit deze raad betreuren dit natuurlijk en vinden dat de Pasar Malam in Dordrecht niet mag ontbreken. En daar zijn een aantal vragen voor. En als eerste ga ik naar mevrouw Lammens van de VVD. Uw vragen. Gaat uw gang.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel, voorzitter. De Dordtse VVD, de Fractie van der Spoel en GroenLinks heeft behoefte aan helderheid en stelt daarom deze vragen. Klopt het dat het college van B&W, net als de gemeenteraad, het nieuws over het niet doorgaan van de Pasar heeft moeten vernemen uit de media? Is het college het met ons eens dat de nieuwe Marktverordening juist mogelijkheden biedt voor extra opbouwtijd? Is dit duidelijk gemaakt aan de organisatie? Hoe moeten we de opmerking van de organisatie over de onzekerheid van de financiering duiden, mede gelet op de hogere subsidie die door ons aandringen, in 2023 was dat, beschikbaar is gesteld aan de organisatie van de Pasar? Punt 4, ziet het college, net als wij, het risico dat op deze manier een waardevol evenement als de Pasar Malam de komende jaren aan de neus van Dordrecht voorbijgaat? De laatste vraag. Het plotseling vertrek van Istimewa laat zien hoe kwetsbaar de gemeente is.

Aangezien er in Nederland meerdere partijen zijn die Pasars organiseren, is dit wellicht het moment om als gemeente het gesprek aan te gaan met andere organisaties en te verkennen welke structurele en duurzame samenwerkingsvormen mogelijk zijn. Is het college bereid om actief in gesprek te gaan met verschillende organisaties, waaronder ook andere Indische of culturele initiatiefnemers dan alleen Istimewa, om de mogelijkheid te verkennen voor een toekomstige bestendigheid en veilig georganiseerd Indisch evenement in Dordrecht?

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Stolk van de Verenigde Senioren Partij. Gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. De Pasar Malam is natuurlijk een populaire en verbindende manifestatie binnen onze stad, die bijdraagt aan culturele diversiteit, ontmoeting en samenhang. Het wegvallen ervan is natuurlijk een groot gemis voor velen. Voorzitter, daarom hebben wij ook vragen. Door de te korte opbouwtijd van maar circa elf uur kan de organisatie de veiligheid van het publiek, medewerkers, vrijwilligers, et cetera niet waarborgen. Is het mogelijk dat zij een langere opbouwtijd krijgen? En hoe kan dit wel gerealiseerd worden? Volgens de organisatie is de hoogte van de subsidie voldoende om het evenement te organiseren. Echter weten zij in een veel te laat stadium of deze subsidie wordt toegekend en of deze volledig wordt toegekend. Hierdoor is de onzekerheid over de financiën te hoog. Kan voor dit grote evenement als de Pasar Malam het proces vervroegd worden, of kan er voor de Pasar Malam, net als voor andere grote evenementen, een structurele jaarlijks terugkerende subsidie gegeven worden? Veel organisaties, zoals de Pasar Malam, klagen hierover. En is het college hiervan op de hoogte? En zo ja, wat gaat het college hier dan doen om dit vlot te trekken? Is het college bereid om een spoedprocedure te starten, zodat de Pasar Malam dit jaar nog doorgang kan vinden? Lukt het binnen twee weken, dan redt de organisatie dit ook. Wij hebben ook inmiddels overleg gehad met de organisatie. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. En dan is ook de heer Gündogdu van Op Ons Eiland, die nog wat aanvullende vragen had.

De heer Gündogdu: Voorzitter, inderdaad. In ieder geval bedankt aan mijn collega's die al een inleiding en de nodige vragen hebben gesteld. Wij hebben ook een aantal vragen ingediend. Voorzitter, net als de voorgaande sprekers maken wij ons ook zorgen over een traditie, die mogelijk dreigt te verdwijnen. In dat kader hebben we de volgende vragen. Voorzitter, de Pasar Malam heeft een landelijke uitstraling. En vanuit onze Subsidieverordening hebben wij vastgesteld dat evenementen met een landelijke uitstraling tot 45 duizend euro subsidie kunnen ontvangen. En we hebben kunnen achterhalen dat vorig jaar een subsidie is verstrekt van 14 duizend euro voor dit evenement. Kan het college verklaren waar het verschil zit tussen die 45 en 14 duizend euro, wat is toegekend? Voorzitter, daarnaast, wij begrijpen uit de media dat in ieder geval het Statenplein een wat moeilijk in te richten gebied is, vanwege de korte opzettijd. En is het college bereid om met de organisatoren aan de slag te gaan, althans te inventariseren of er mogelijk een andere locatie in de stad geschikt is, waarbij hopelijk ook de kosten wat lager zijn dan op het Statenplein? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor alle vragen. En dan ga ik denk ik naar de heer Burggraaf voor het antwoord. Mijnheer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. Veel partijen met vragen over dit evenement, de Pasar. En dat is begrijpelijk. Het was ook te zien in de stad dat veel mensen geschrokken waren door de mededeling dat de Pasar dit jaar niet wilde gaan organiseren, of Istimewa besloten had om het dit jaar niet te gaan organiseren. En het is wel in onze evenementenkalender echt een evenement van grote waarde. Want het is voor de Indische gemeenschap een jaarlijks terugkerend evenement, maar ook voor de diversiteit aan bezoekers, de warmte die het biedt van ontmoeting, van proeven, van beleving, midden in de zomer, maakt het gewoon een uniek evenement, die echt past in onze evenementenkalender. Wij waren verrast ook te horen dat dit besluit was genomen. Dat hoorde de organisatie in ieder geval pas een paar dagen voor het verschijnen van het artikel. Ik las het zelf uit de krant. En de vraag was even, hoe zit het met die financiële zekerheid? Wanneer weet je dat als organisatie? Daarvoor hebben medewerkers van ons ook al contacten gehad in het najaar vorig jaar. En aangeboden aan de organisator, ga je subsidie indienen. Je hebt twee momenten in het jaar eigenlijk. Het budget wordt gesplitst. Dien hem alvast in de eerste ronde in, dan heb je sneller zekerheid. Dat is niet gebeurd. Dat is pas in deze ronde geweest. En die commissie zit deze dagen bij elkaar om die subsidies te beoordelen. Die zekerheid was er eerder geweest als ze gewoon eerder de aanvraag hadden gedaan. Dan voor wat betreft het bedrag ervan. De evenementensubsidieregeling kent verschillende categorieën. En we hebben een speciale commissie die het college adviseert over in welke categorie een evenement valt. En op basis van de begroting en de toelichting erbij welk bedrag ze dan adviseren om toe te kennen aan subsidie. Dat was de andere vraag van Op Ons Eiland, hoe zat dat vorig jaar? En toen was die grens voor regionale activiteiten 20 duizend. Dat is inmiddels 25 duizend euro geworden, omdat u als raad onlangs meer budget voor de evenementensubsidies hebt verstrekt. En vervolgens in die weging heeft de commissie aangegeven, het is ook een commercieel evenement. Er staan natuurlijk veel kramen, die uiteindelijk ook gewoon geld opleveren. En toen heeft de commissie gezegd, we subsidiëren alleen de muzikale onderdelen van het evenement. En dat kwam uiteindelijk tot dat bedrag uit. Dan heb je inderdaad nog een andere categorie. Dat zijn de begrotingssubsidies, zoals een Big Rivers, een Dordt in Stoom en dergelijke. Daar gaat u zelf als raad over. U heeft zelf een aantal evenementen vastgesteld waarvan u zegt, dat is een dusdanig groot evenement voor de stad, een langjarig iets, daar stellen we een begrotingssubsidie op vast, zodat een organisatie elk jaar weet voor welk bedrag ze in aanmerking kunnen komen. Dit evenement komt uit een subsidiepot, wat ik al zei, wat ongeveer, uit mijn hoofd, per ronde zo'n 150 duizend euro aan budget kent. En zeker deze ronde altijd meer aanvragen kent dan er kan worden toegewezen. De commissie moet echt ook uit schaarste kiezen. Als je het hebt over een bedrag van 45 duizend euro, dat zou dan gewoon bijna een derde van dat budget zijn. Dat betekent natuurlijk ook dat je heel veel andere evenementen dan moet teleurstellen. En u heeft ook als kader meegegeven dat we een diversiteit aan evenementen in de stad willen faciliteren. Dat even in de context van de evenementen. Dan het punt van de opbouwtijd. Dat is eigenlijk al alle jaren een uitdaging geweest, want ze hebben inderdaad maar 11 uur de tijd om op te bouwen.

En dat komt, omdat de markt er staat. En voordat die weg zijn, dan is de opbouwtijd beperkt. Dat was dit jaar niet anders dan andere jaren. Het verraste ons ook om te horen dat dat nu opeens een probleem vormde, wat eerdere jaren, ik geloof het, zeker een uitdaging zal zijn geweest, maar waarom het dit jaar dan opeens niet meer haalbaar werd geacht. En we weten ook dat het evenement altijd zegt, als de markt er niet zou zijn, dan zou het voor ons een stuk makkelijker zijn. Ik durf zelf wel de stelling aan dat als zij bijvoorbeeld op de zaterdag zouden plaatsvinden, dan heb je veel meer publiek, misschien dat je dan zelfs helemaal geen subsidie nodig hebt voor zo'n evenement. Maar goed, nu staat de markt op het Statenplein. Dus het kan niet op de zaterdag. In de Marktverordening staat inderdaad een mogelijkheid om de markt te verplaatsen bij regionale activiteiten. Maar er staat ook dat dat 12 weken van tevoren bij de markt voorgelegd moet worden, en dat we dat niet zomaar doen. En dat vraagt ook wel even goed overleg. Dat moet je ook goed kunnen plannen. Daar was de organisator blijkbaar niet van op de hoogte. U vraagt, kunt u nog een keer met ze in gesprek? Dat gaan we doen. We kunnen die subsidieaanvraag nog met de commissie mee laten gaan. Ik kan het gesprek aangaan met de markt. Maar de eerlijkheid gebiedt ook te zeggen dat ik die kansen niet heel groot acht, als het gaat om verplaatsing van de markt of dat vroeger afbouwen, want we zitten gewoon nu al in mei en het gaat over augustus. Dat is wel erg kort dag aan het worden. Maar dat wil niet zeggen dat zo'n type evenement, nogmaals, erg waardevol is voor de stad. Dat is ook waarom ik vanmorgen de oproep heb gedaan aan eigenlijk alle organisatoren die iets doen rondom de Indische gemeenschap, die de elementen heeft die in dit evenement zitten, om ook zich bij ons te melden en te kijken, wat kunnen we misschien nog doen om het dit jaar te doen? En ik denk ook dat we gewoon echt voor komende jaren moeten kijken. Nogmaals, het is iets wat gewoon past bij onze stad. Wat we graag meerjarig zekerheid op moeten hebben. Ook maar eens even voor ons om te kijken, hoe gaan we die uitvraag dan doen? Want misschien zijn er gewoon meer organisaties die het in onze stad zouden willen organiseren. En dan kan je het ook met een uitvraag doen. Nogmaals, niet voor dit jaar, maar voor volgend jaar en de jaren daarna. Kom maar met een aanbod. Breng uw propositie naar de gemeente. En dan kiezen we daar de beste uit. En dan kan je misschien voor meerdere jaren dat meteen ook vastleggen. En dan kan je erop bouwen. Dat lijkt mij iets wat, gegeven de kwetsbaarheid die we nu hebben ontdekt, een verstandige route om dat richting volgend jaar te gaan doen. En als laatste gaan we voor dit jaar, met een aantal mensen die zich inmiddels ook in mijn mailbox gemeld hebben en gezegd hebben, wat jammer, wij hebben ook een idee om, niet zo groot als het was, maar op een andere vorm iets voor de Indische gemeenschap en die warme ontmoeting die het biedt in de zomer te kunnen bieden. Daar gaan we mee in gesprek. En dan gaan we volgende week eens even kijken wie we dan nog wat kunnen faciliteren in de zomer. Want het klinkt ver weg, maar 15 augustus is in evenementenland gewoon heel snel. Waar je ook nog vergunningverlening, toetsing, et cetera hebt zitten. Ik hoop dat ik zo een beetje een compleet beeld heb geschetst, voorzitter.

De voorzitter: Dat gaan we zien. Ik zie mevrouw Lammens, nog een vervolgvraag?

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Ja, ik heb een heel klein vraagje nog. U had het over de eerste termijn dat ze de subsidie konden aanvragen. Wanneer is zo'n eerste termijn?

De voorzitter: Mijnheer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Dat is in het najaar geweest. Uit mijn hoofd gezegd, was het ergens in december dat dan het besluit rond die tijd valt. Dan weet je het gewoon. Echt voordat je met het organiseren begint eigenlijk heb je dan ook zekerheid over die subsidiebijdrage. Dat is in ons proces gewoon in te passen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Stolk nog, en daarna de heer Gündogdu. En dan gaan we daarna naar het volgende onderwerp.

Mevrouw Stolk: Ik had nog een vraag over die spoedprocedure. Dat als we het eventueel nog door willen laten gaan dit jaar, bent u dan bereid om een spoedprocedure te doen met deze organisatie?

De voorzitter: Mijnheer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Voorzitter, de subsidieaanvraag was al ingediend. En die heeft de commissie niet behandeld, omdat van het weekend het nieuws kwam dat het niet doorging. De commissie kan dat alsnog gaan beoordelen. Ik heb begrepen dat de organisatie wel heeft gezegd, we gaan het niet doen als we niet meer opbouwtijd hebben. Dat zou betekenen dat de markt plaats moet gaan maken. Dat wil ik best aan ze voorleggen. Maar nogmaals, het is wel erg kort dag. Ik acht die kans niet groot. Maar ik ga dat wel doen, want niet geschoten is altijd mis. Maar de kansen acht ik niet heel groot. Maar ik ga het wel doen. En tegelijkertijd staat de open uitnodiging, nogmaals, naar elke andere organisatie die zegt, alle ingrediënten die in zo'n evenement zitten, daar hebben wij ook een idee van hoe dat dit jaar nog zou kunnen plaatsvinden. Die kunnen zich nog melden voor 20 mei, want dan hebben we nog de tijd om die ook te beoordelen en te kijken of dat nog gefaciliteerd kan worden.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, de wethouder gehoord hebbende, hij gaat tot het naadje om dit evenement mogelijk te maken. Een belangrijk knelpunt is de opbouwtijd, waarvan de organisatoren zeggen, dat lukt ons eenvoudigweg niet. Hebben wij mogelijk een andere locatie, bij voorkeur rondom de binnenstad, waarvan we kunnen zeggen, dat aanbod willen we ook voorleggen voor de organisatoren om dat evenement wellicht daar te faciliteren?

De voorzitter: Mijnheer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Nee, voorzitter, u heeft bij de Startnotitie voor het evenementenbeleid ons ook de opdracht gegeven om evenementenlocaties in beeld te brengen. We zijn daar heel ver mee. Na de zomer komen we met het nieuwe evenementenbeleid. En er zit ook een oriëntatie in van alle mogelijke evenementenlocaties. En dan is dat in de binnenstad gewoon schaars.

Dat is ook natuurlijk de reden waarom u zelf in de Marktvisie heeft vastgesteld, het Statenplein is een perfect evenementenplein. We gaan de markt op een andere plek in de binnenstad een plek geven, zodat je daar de ruimte hebt om ook vaak evenementen te doen. Dat wil zeggen, er is gewoon schaarste in evenementenlocaties. Wat zou een alternatieve locatie kunnen zijn? Je zou kunnen denken aan de plek waar het circus staat in Amstelveen, maar dan zit je wel erg ver van de binnenstad af. Ik denk niet dat een organisatie daar om zit te springen. En verder zou ik eigenlijk niet een ruimte in de binnenstad weten van deze omvang waar je zoiets zou kunnen organiseren.

De heer Gündogdu: Voorzitter, bijvoorbeeld een Weizigtpark. Ligt niet direct in het centrum, maar aangrenzend.

De heer Burggraaf: Nogmaals, voorzitter, ik heb net aangegeven, de deur staat open voor mensen die initiatieven hebben om deze zomer nog wat te doen, tot 20 mei. We hebben de organisatie aangeboden om alsnog hun subsidieaanvraag te laten beoordelen door de commissie. En we zullen vragen bij de markt of zij toch nog bereidheid hebben om te verplaatsen. Maar ik neem het ze niet kwalijk als ze zeggen, dat komt allemaal veel te kort d'ag. Maar nogmaals, niet geschoten is altijd mis. Dat gaan we doen. En dat is de verdere route die we volgen. En ik zal u informeren, zodra we daar een beslissing over genomen hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar het volgende onderwerp. En dat komt van de Verenigde Senioren Partij. En dat gaat over de verkeerssituatie op de Krispijnseweg. Mijnheer De Vries, zou u de vraag, mijnheer Stolk, dat mag ook, kort willen toelichten?

De heer Stolk: Goedenavond, sinds de herinrichting van de Krispijnseweg met brede rijwegen, gescheiden fietspaden en een onoverzichtelijke indeling signaleren wij een toename van bijna en ongevallen. De huidige weginrichting lijkt onbedoeld aan te zetten tot te hard rijden. Bewoners uiten toenemende zorgen, zeker na een recent ongeluk wat geweest is. Ook verwijzen wij naar een ernstig incident enkele maanden geleden, waarbij een slachtoffer na een aanrijding ernstig gewond raakt. De VSP maakt zich grote zorgen en roept op tot spoedige maatregelen om de verkeerssituatie te verbeteren. De VSP wil in het kader de volgende vragen voorleggen. Is de wethouder bekend met het feit dat de bewoners van de Krispijnseweg vaker de rijbaan als race ervaren, door structurele en forse snelheidsovertreding, met alle bijbehorende risico's? Wat vindt de wethouder van de toenemende zorg onder de bewoners over de verkeersveiligheid? Welke maatregelen ziet de wethouder om de verkeersveiligheid op korte termijn te verbeteren? En is de wethouder bereid deze maatregelen te nemen?

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. En dit is een vraag voor de heer Van der Linden. En die zit links. Gaat uw gang, mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Op link. Dank voor de vraag. U heeft me hier eerder over aangesproken. Vanuit die kant herken ik hem. Afgelopen maanden heeft zich een aantal keer een ernstig ongeval voorgedaan. Dat klopt. Wat wij niet herkennen, is dat we dat ook terugzien in meldingen die wij binnenkrijgen. We hebben wel natuurlijk een aantal keren een heel ernstig ongeval gehad.

En ik spreek met veel mensen over de Krispijnseweg. Een deel zegt, prima, ik voel me er veilig. Ik heb ook wel eerder signalen gehad van, er wordt af en toe ook wel hard gereden. We gaan wel naar aanleiding van deze vraag, iets eerder dan dat we van plan waren, eens even alle data bekijken. Het is altijd zo, als je een weg groot onderhoud hebt gegeven, dan ga je een jaartje later kijken, hoe gaat het met de snelheid? We kennen de outliers, de uitzonderingen, die met waanzinnige snelheden de Krispijnseweg passeren, of zoals gisteravond met waanzinnige snelheden en veel lawaai door de Voorstraat tuffen. Dat was niet uw schuld, mevrouw Kruger. Denk het niet. Maar goed. Die kennen we. Maar het algemene beeld herken ik nog niet zo. Maar we gaan de data bekijken, om te kijken of dat klopt. En wat we in ieder geval kunnen doen dan. Maar dat wil ik niet doen na over één nacht ijs gaan. Maar dat hebben we bijvoorbeeld wel gedaan bij de Van Baerlestraat. We kunnen natuurlijk drempels aanleggen in de weg. En dat doen we dan meestal op een aantal wegen met van die korte drempels, en soms ook met wat langere plateaudrempels. Dat kan. Maar zo'n maatregel wil je alleen nemen als dat nodig blijkt uit data en niet op basis van, hoe ernstig ook, een aantal losse ongevallen. Maar daar kunnen we op terugkomen.

De voorzitter: Dank u wel voor de beantwoording. Mijnheer Stolk.

De heer Stolk: Ik heb nog even een tussenvraag eigenlijk over de verkeerssituaties. De meeste ongevallen gebeuren ook door af te slaan. De wagens rijden rechtdoor, of tenminste willen afslaan, komen de fietsers, de fatbike en alles. En dan gebeurt het. Het zijn aanrijdingen, maar het is ook met slachtoffers. En misschien kan de wethouder dan ook, als u toch gaat ... Of ook een slachtoffer daarbij is overleden, want dat was niet ...

De voorzitter: Nog een korte reactie van de heer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Korte reactie. Dat heb ik via-via ook vernomen. En meestal als er een ernstig ongeval is, hebben we natuurlijk contact met de politie. En als daar slachtoffers bij vallen, krijgen we dat expliciet te horen. Alleen als dat na verloop van tijd gebeurt, moeten we daar op een andere manier achter komen. Maar daar gaan we even in overleg.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik u allen danken voor uw aandacht en een goede vergaderavond wensen.

3. Vaststellen bestemmingsplan 19e herziening Dubbeldam, locatie Oranjekwartier Zuid – Raadsvoorstel

Voorzitter: De heer Van der Net
Raadsgriffier: De heer Boogaard
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)
Dhr. De Gelder (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Hartmeijer (SP)

Dhr. Den Heijer (VVD)
Mevr. Jager (Beter voor Dordt)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Oostenrijk (CDA)
Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter voor Dordt)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. Tutupoly (Op Ons Eiland)
Dhr. De Vries (VSP)

Portefeuillehouder: -

Overige aanwezigen: dhr. Van der Ven, dhr. Kaijim, mevr. Diepstra

De voorzitter: Dames en heren, mijnheer Den Heijer ook, zonder bordje. Maar goed dat ik weet hoe u heet. Maar voor de rest welkom in ieder geval, ook aan die kant. We hebben het over het bestemmingsplan negentiende herziening Dubbeldam, Oranjekwartier Zuid. Beeldvormend. En er hebben zich twee mensen als inspreker gemeld. De heer Van der Ven en de heer Kaijim. En mevrouw Diepstra ook daar, ter ondersteuning in ieder geval dan. Prima. Kan allemaal hier. Is geen enkel probleem. U heeft gewoon elk, zoals dat hoort bij dit soort commissies, ongeveer vijf minuten om een verhaal te vertellen, wat uw mening is over dit bestemmingsplan. Eerst een rondje nog maken natuurlijk. Ik kan ze natuurlijk op gaan noemen ook. Ik geef eventjes door. Links beginnen wie we daar hebben voor de ChristenUnie/SGP.

De heer De Gelder: Peter de Gelder, ChristenUnie/SGP.

De heer Van der Meer: Frans Bauke van der Meer GroenLinks.

Mevrouw Jager: Ineke Jager, Beter voor Dordt.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

De heer Den Heijer: Rolin den Heijer, Dordtse VVD.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

De heer Oostenrijk: Theo Oostenrijk, CDA.

De heer Aarden: Tristan Aarden, Partij voor de Dieren.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

De heer Tutupoly: Gersom Tutupoly, Op Ons Eiland.

De heer De Vries: André de Vries, VSP Dordrecht.

De heer Stolk: En Leo Stolk, VSP.

Inspreker 1: Theo Kaijim, Dubbeldreef.

Inspreker 2: Sjaak van de Ven, Dubbeldreef.

Inspreker 3: Sara Diepstra.

De heer Boogaard: En André Boogaard, commissiegriffier.

De voorzitter: Mijn naam is John van der Net. Ik zit deze commissie voor. Ik heb net al uitgelegd, ongeveer vijf minuten mag u uw mening geven met betrekking tot dit plan. Zal ik eerst bij de heer Kaijim beginnen? Ik geef u het woord. Mijnheer Kaijim.

De heer Kaijim: Geachte raadsleden.

De voorzitter: We hebben tijd genoeg. Gaat uw gang.

De heer Kaijim: Ik en mijn burens wonen sinds 1976, en mijn buurman nog langer, met veel plezier in de bijna historische panden van de Dubbeldreef. De rustigste straat van Dordrecht en de eerste huurwoningen van de vroegere gemeente Dubbeldam. Nu worden deze door Trivire aangemerkt als slechte woningen. Ze zijn er zelf debet aan geweest. Ze laten ze inspecteren door diverse bedrijven, die dan een rapportje schrijven, zonder in de woning of tuin te zijn geweest, maar wel een verslag schrijven. Het is wie betaalt die bepaalt. Trivire pleegt geen preventief onderhoud aan de woningen, geen onderhoudsbeurten, zoals schilderwerken en dergelijke. Laten ze rustig achteruitgaan. Alleen op klacht komen ze een reparatie plegen, als je ze kunt bereiken. Zelfs overdag is dat een crime. Dan sta je drie kwartier in de wacht. Ook een spoedklus 's avonds, dan komen ze niet. Als je ook iets hebt aan waterleiding, dan komt er een, hoe heet het, riolspecialist. En ook niet via hun website. Ze zijn gewoon onbereikbaar als je ze belt. Je staat gewoon drie kwartier in de wacht. Bij de vroegere Trivire was dat onbespreekbaar geweest. De klant was toen nog koning. Deze woningstichting is niet zo aardig meer voor zijn huurders. Zo intimideerden ze. Diverse oude dames zijn bij me aan de deur geweest, omdat iemand had verteld dat ik ook vroeger bij Trivire heb gewerkt. Dat was het eigenlijk.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was denk ik een duidelijk verhaal. Wilt u uw microfoon inderdaad uitzetten? En wat ik altijd dan doe na een dergelijk betoog, kijk ik eerst even naar de commissie of er nog mensen zijn die vragen hebben over uw verhaal. Ik zou zeggen, wie heeft er eventueel nog een vraag voor de heer Kaijim? Niemand. Sorry, de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ik heb naar u geluisterd. Maar het is mij niet helemaal duidelijk wat u anders wil dan in het voorgestelde bestemmingsplan gebeurt. Wat is uw commentaar daarop?

De heer Kaijim: Ik wil daar gewoon blijven wonen, zonder dat er iets aan die woningen gedaan wordt. Alleen groot onderhoud aan de buitenkant. Binnen heb ik het zelf al helemaal verbouwd. Heb ik meer dan 20 duizend euro aan uitgegeven. Dat is helemaal opgeknapt. Vanaf 1976 tot nu toe heeft Trivire nog nooit een klacht bij me binnen hoeven te doen. Ik heb het altijd zelf gedaan.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, dank. Er wordt aangegeven, Trivire doet eigenlijk heel weinig aan onderhoud in uw straat. Is dat een beeld wat in het hele buurtje voorkomt? Is dat uw beeld? Of is dat specifiek alleen die straat?

De heer Kaijim: Nee, dat is specifiek overal zo. Over deze woningstichting is helemaal veranderd, want sinds dat ik weg ben gegaan, toen zijn er verschrikkelijk veel mensen weggegaan. Niet voor mij hoor, of iets dergelijks. Maar dat zal ook de leeftijd zijn geweest. Zelfs de directeur is weggegaan. Er is een nieuwe directeur gekomen en ander personeel. En geen eigen onderhoudsdienst meer.

De voorzitter: De heer Kolkilic.

De heer Kolkilic: Dank u wel, voorzitter. In het voorstel zelf staat dat er sinds 2019 een uitgebreider participatietraject is. En het heeft meerdere malen ook plaatsgevonden, kunnen wij lezen. Bijna elk jaar wel meerdere keren. Hoe heeft u dat ervaren? Zijn er ook gesprekken met u sinds 2019?

De heer Kaijim: Nee, dat is pas in het laatste jaar geweest, tot tenminste 2024, totdat ze kwamen vragen wat ik zou willen, als ik een andere woning zou nemen. Toen zijn ze er al van uitgegaan dat je er eigenlijk uitgaat. En daar zijn ze al in 2021 mee begonnen. Toen wist Trivire zelf ook nog niet of ze daar toestemming voor kregen. Maar ze probeerden de mensen wel uit te gaan verhuizen, ergens wat kan niet natuurlijk.

De voorzitter: De heer Stolk heeft ook een vraag aan mijnheer Kaijim. De microfoon altijd even uitzetten. Dank u wel.

De heer Stolk: Het gaat eigenlijk over de huur. Is er de afgelopen jaren wel huurverhoging geweest?

De heer Kaijim: Nee, er is geen huurverhoging geweest. De laatste twee jaar is er geen huurverhoging geweest.

De voorzitter: Ik hoorde dat mevrouw Diepstra, was het, ook even een reactie wil geven hierop. Kunt u de microfoon weer uitdoen, mijnheer Kaijim?

De heer Kaijim: Ja, ik zet hem weer uit.

De voorzitter: Dank u.

Mevrouw Diepstra: Onlangs hebben we een brief gekregen dat de huurverhoging dit jaar niet doorgaat. Dat het hetzelfde blijft. En daarbij de mededeling inderdaad dat de huizen gesloopt of gerenoveerd worden. Dat stond er expliciet bij.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Stolk.

De heer Stolk: Ik hoor ineens dat ze gesloopt of gerenoveerd worden.

Mevrouw Diepstra: Dat vonden wij ook heel vreemd.

De heer Kaijim: In principe hadden ze nog sloopvergunning.

De voorzitter: Dat was hem, mijnheer Stolk?

De heer Stolk: Ja.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dank voor uw toelichting en uw komst hiernaartoe. Inderdaad, mijn collega naast mij sprak over het participatietraject wat heeft plaatsgevonden. En ik lees hier ook dat er huis-aan-huisbezoeken bijvoorbeeld zijn geweest. En een zorg bij een deel van de groep mensen is dat de plannen vertraagd worden door bijvoorbeeld procedures, omdat veel mensen op leeftijd ook graag die doorstroming zouden willen maken. Geldt dat voor uzelf ook?

De heer Kaijim: Nee, voor mij geldt dat ook niet. Maar voor de meeste geldt dat niet. Ik begrijp niet hoe ze daaraan komen. Want de meeste mensen die in de Dubbeldreef nog wonen, die willen er blijven wonen. Maar gewoon, omdat ze al het vermoeden hebben dat ze eruit moeten, dan ga je toch wel een keuze maken voor iets anders natuurlijk.

De voorzitter: Aanvulling nog.

De heer Den Heijer: Het is voor ons natuurlijk van belang dat wij goed naar uw belang kijken, maar ook naar het belang van de hele stad. En ik snap ook dat als ik zie hoe uitvoerig het participatietraject is geweest, dat zien we niet wekelijks op die manier voorbijkomen. Dat nemen we wel mee. Gelijktijdig moet ik ook goed naar u luisteren. Ik ben daarom ook blij dat u uw klanken laat horen. Dat nemen wij namelijk ook mee. Tegelijkertijd komen er ook meer huizen bij op die plek. Hoe kijkt u daar zelf naar?

De voorzitter: De heer Kaijim, de microfoon. Geeft niks.

De heer Kaijim: Als je zelf erg graag ergens woont, dan wil je niet dat dat gesloopt wordt natuurlijk. Je wil zelf niet verhuizen. Kijk, ze hebben zelf natuurlijk op Dubbeldam bij Pap een heel groot land gehad, wat Pap heb gekocht, die kwekerij. En daar zijn bungalows op gekomen, waar drie gezinnen in kunnen wonen, in één zo'n bungalow. En er wonen ook mensen met zijn tweeën maar in.

De voorzitter: Daar kunnen we natuurlijk ook heel veel van gaan vinden. Maar ik zit even qua tijd ook voor de commissie, dat we zo meteen naar mijnheer Van der Ven moeten eventjes. Natuurlijk mag dat.

De heer Den Heijer: Voert u zelf wel het gesprek nu over eventueel verhuizen of doorstromen naar de nieuwe plek?

De heer Kaijim: Nee, nog niet.

De voorzitter: Dank u wel in ieder geval.

De heer Kaijim: Dat zal op het laatst gebeuren, denk ik. Maar ik bedoel, voorlopig nog niet. Voorlopig blijf ik er nog even tegenin gaan en uitzoeken wat ik kan veranderen eraan.

De voorzitter: Ik ga het woord geven aan de heer Van der Ven en mevrouw Diepstra, om hun verhaal te vertellen hier met betrekking tot dit plan. Gaat uw gang.

De heer Van de Ven: Het is zo, ik woon daar 58 jaar. En een oude boom moet je niet gaan verpoten, want die gaat kapot. Ik heb een hele mooie tuin. Alles gewoon ook zelf opgeknapt. Echt alles gedaan. En ik wil er ook gewoon niet weg. En dan krijg je een bericht op je dak van, mijnheer Van der Ven, waar wilt u wonen? U hebt de voorkeur voor een huis? Ik ga altijd achteruit. Mijn huis is groot zat. En als je er 58 jaar in zit, dan denk ik ook niet aan die asbest, want dan had ik allang platgelegen. En dat is mijn bewoording. En ik hoop dat ik er gewoon in mijn kist weg mag. Voorlopig niet. Eerst een pensioenfonds even een tijdje hierna kijken.

De voorzitter: Ik vind het een zeer duidelijk verhaal, wat dat betreft. Mevrouw Diepstra, heeft u ook nog een stukje? Gaat uw gang.

Mevrouw Diepstra: Even ter aanvulling en verduidelijking. Ik heb met mijnheer Van der Ven de zienswijze opgesteld, omdat mijnheer Van der Ven geen computer heeft. We hebben het samen doorgesproken, en ik vul even aan wat hij nog verder te zeggen heeft. Naar aanleiding van de zienswijze hopen wij natuurlijk dat de sloopvergunning niet wordt toegekend en dat de zienswijze gegrond wordt verklaard, omdat Sjaak wil er heel graag blijven wonen. En in eerste instantie is hij niet bevraagd als bewoner zelf en is het ook niet zijn ervaring dat het slecht onderhouden is. Want Theo zijn huis en Sjaak zijn blok, dat zijn aparte huizen, zijn ensemblewoningen. We hebben ook bij de Historische Vereniging een monumentenlijst gevonden, waardoor we aan kunnen tonen dat het een gemeentemonument is, en wel degelijk van cultureel en historisch belang voor Dubbeldam. Het is ook een ensemblewoning, waardoor de voorgevel heel belangrijk is en natuurlijk moet blijven bestaan. Verder, het asbestverhaal hier is als reactie door uw gemeente gegeven dat er een 100 procent inventaris moet zijn. En die is er op dit moment nog niet. Het zou raar zijn als de sloopvergunning wordt toegekend. Wil je nog iets aanvullen?

De heer Van de Ven: Ik wil nog graag iets zeggen.

De voorzitter: Mijnheer Van der Ven, zegt u het nog eens.

De heer Van de Ven: Nou ben ik het even kwijt. Maar dat is de leeftijd.

De voorzitter: Zal ik gewoon dan eventjes naar aanleiding van uw verhaal en van mevrouw Diepstra nog een keer naar de commissie kijken of men daar ook nog een reactie op wil hebben. Mevrouw De Jager. Mevrouw Jager, neem me niet kwalijk.

Mevrouw Jager: Ik neem het u niet kwalijk, mijnheer Van der Net. Ik heb wel een vraagje. Heeft u in de verhalen van de laatste tijd ook van Trivire gehoord waarom ze willen slopen?

De heer Van de Ven: Dat heb ik gehoord. Maar ze hebben ook een grote fout gemaakt. Ze hebben mijn voorgevel gefotografeerd en de inhoud uit een oud huis. Mijn vloer was verrot, ik had schimmel, ik had asbest, terwijl dat het huis bij ons staat op een betonnen plaat. Er zit geen kelder, geen rotte vloer in. Ik bedoel, ze hebben mijn gevel gebruikt, omdat die zozegegd verrot is, wat helemaal niet waar is.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Diepstra: In antwoord op uw vraag, dat hebben we gehoord, dat hebben ze aangegeven, want ze willen meer woningen daar kunnen plaatsen. Maar zoals ik al zei, die twee woonblokken staat echt niet in de weg, want het zijn de laatste van de straat. Als ze de rest zouden slopen, zou dat geen bezwaar zijn, bij wijze van spreken. En voor ons idee hebben we dan meer het idee dat jullie beter bij de Boomgaard beurt wat minder villa's kunnen bouwen, als je toch meer ruimte en meer gebouwen kwijt wil kunnen.

De voorzitter: Mevrouw Jager, was dat voldoende voor u?

Mevrouw Jager: Dat was voor dit moment voldoende, want ik was benieuwd of de mensen dat ook wisten.

De voorzitter: Dan de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: U zei iets over monumentale status. Geldt dat specifiek voor de twee panden waar u het nu over heeft of over een groter deel van de straat?

Mevrouw Diepstra: Alleen de 2 panden. De heer Van der Ven woont in een dubbele woning. Daar woont nog een vrouw bij, aan de andere kant. En Theo woont in de andere dubbele woning. Het zijn alleen deze 2 panden.

De heer Van der Meer: Het zijn 4 woningen in totaal?

Mevrouw Diepstra: Het zijn 4 woningen in totaal, nummer 47, 49, 51 en 53.

De heer Van der Meer: En 53. Dank u wel.

De voorzitter: Ga ik weer even rondkijken naar de commissie of er nog vragen zijn? De heer Stolk, gaat uw gang.

De heer Stolk: U had het over slopen of renoveren. Hebben jullie ook gedacht om te laten renoveren? Hebben jullie het daarover gehad? Zijn jullie bereid om dat te aanvaarden?

De heer Van de Ven: In principe ben ik het wel bereid, maar ik zou niet weten wat ze moeten renoveren. Dat is het leuke. Kijk, boven stook ik niet, want dat is allemaal droog en warm. En het dak hebben ze jaren geleden de dakpannen vernieuwd. En ze hebben verder er weinig aan gedaan. De bedrading hebben ze vernieuwd, omdat er zat die gebreide bedrading in en ijzeren buizen. Dat als je die pijp beetpakt, dan stond je even stijf. Dat hebben ze moeten vernieuwen, want dat is logisch. Achterstallig onderhoud is dat. Maar het is er niet.

De voorzitter: Maar mijnheer Kaijim, even wachten, want de heer Van der Ven heeft antwoord gegeven op een vraag van de heer Stolk nog. U wilt nog wat aanvullen dan? Natuurlijk, mevrouw Diepstra.

Mevrouw Diepstra: Mijnheer Van der Ven is zelf heel handig. En daardoor is er in zijn huis in principe weinig achterstallig onderhoud, omdat hij gewoon een ontzettend goede klusjesman is, die goed voor zichzelf en zijn gezin altijd heeft gezorgd. En kom gewoon kijken bij zijn huis, zou ik zeggen. Als u het wil renoveren, graag. Toch?

De heer Stolk: Helder. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Stolk, is dat voldoende? Dan kijk ik nog een keer rond. En dan zie ik niemand meer die daar nog wat over wilde zeggen. Dan wil ik in ieder geval als afsluiting, je micro, in ieder geval de heer Kaijim, de heer Van der Ven en mevrouw Diepstra bedanken voor het inspreken. En de vervolgc commissie zal daar wat van moeten gaan vinden. Het plan is nog niet ingediend.

De heer Boogaard: Er moet nu besloten worden over het behandelen van het plan.

De voorzitter: Van het plan.

De heer Boogaard: Er ligt een raadsvoorstel. De commissie moet bepalen of dat als hamerstuk naar de raad gaat, dan wel het oorspronkelijke voorstel.

De voorzitter: Ik zit even te twijfelen, want ik had ook iets anders gehoord. Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Volgens mij was het oorspronkelijk als hamerstuk geagendeerd in de gemeenteraad. En punten die genoemd zijn, ook over monumentenstatus, hebben we terug kunnen lezen in de stukken die voorliggen. Ik denk eerlijk gezegd dat dat ... Maar ik kijk ook even rond naar mijn collega's, of het naar de raad kan.

De voorzitter: Het voorstel blijft hangen om dit stuk te hameren. En dan is de vraag, kijkende naar de commissie, of dit stuk als een hamerstuk naar de raad kan gaan of dat er nu toch ook nog reden is om hier echt oordeelsvormend over te praten.

De heer Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Stolk.

De heer Stolk: Kunnen we het niet aanhouden voor een paar weken of zo?

De voorzitter: Waarom?

De heer Stolk: Want ik denk dat we nu horen van de bewoners zaken waarvan wij niet wisten, laat ik het zo zeggen. En ik denk toch dat wij als VSP met die mensen ook eens in de straat zelf gaan kijken. En ik vind dat we kunnen het hameren, maar ik denk toch dat we daar gaan kijken.

De voorzitter: Maar het staat u natuurlijk vrij, net zoals ieder commissielid of raadslid, om daar te gaan kijken en te praten, maar dat wil nog niet zeggen natuurlijk dat dit stuk dan daardoor moet worden aangehouden. Kijk, wat u voorstelt, is om dit stuk aan te houden. Daar zijn we meestal niet zo van, of moet er echt een hele goede reden voor zijn. En ik zie hier op dit moment niemand die daarin meegaat.

De heer Stolk: Dat is de vraag eigenlijk, zijn er mensen die daar ook mee eens zijn om nog even verder onderzoek te doen?

De voorzitter: De heer Schalken-den Hartog.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, is het misschien een idee tegemoet te komen aan wat de heer Stolk aangeeft? Als het wel als hamerstuk naar de raad gaat, dan hebben we nog twee weken of zo voordat er een raadsvergadering is. De komende week kunnen mensen die dat willen of partijen die dat willen, kunnen daar nog gaan kijken. En als dat zou betekenen dat het eigenlijk geen hamerstuk meer zou moeten zijn, dat kan altijd bij het begin van die vergadering worden besloten dat er een motie komt of dat het wel besproken wordt, als daar een meerderheid.

De voorzitter: Ik denk dat dit een goed voorstel is van de heer Schalken-den Hartog in het proces. De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: We duiken nu het proces in. Even reagerend op de heer Schalken, natuurlijk is er ruimte. Als er een motie wordt ingediend, dan wordt het per definitie een bespreekstuk. Maar zonder een motie kan je toch niet het zonder redenen verklaren om het tot een bespreekstuk te laten zijn?

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, volgens mij geef ik dat ook niet aan. Het wordt als hamerstuk opgevoerd op de raadsagenda. En op het moment dat er vanuit de raad een motie of een amendement komt om het voorstel te amenderen, dan wordt het vanzelf een bespreekstuk.

De voorzitter: Kijk, dat is het voorstel. We begrijpen elkaar. Daar gaat het om. En ik kijk naar de heer Stolk, maar ook naar anderen. Kijk, over twee weken is het in de raad. U heeft natuurlijk de mogelijkheid om gelijk vanavond of morgen eventueel nog wat vragen te stellen aan het college met betrekking tot wat hier natuurlijk verteld is. En dat kunt u dan eventueel meenemen over twee weken weer, om daar eventueel door middel van een amendement of een motie wat mee te doen. Is dat akkoord voor eenieder? U heeft het woord niet meer, helaas. Zal ik het proberen uit te leggen dan? Daar heeft u gelijk in. Ik zal het pogen even aan te geven. De commissie heeft u aangehoord? U heeft eigenlijk aangegeven, dit plan moet weg. Is niks voor ons. Op dit moment vindt de raad nog steeds dat dit plan wel moet doorgaan. Maar er is wel bij gezegd dat er door middel van wat u net verteld heeft, dat daar nog mensen misschien bij u aan de deur komen of dat er nog wat vragen gesteld worden aan de wethouder, die eventueel van invloed kunnen zijn. Over twee weken is het stuk in de raad. En mocht daar reden voor zijn, dan kan eenieder raadslid daar nog een amendement over indienen, om bijvoorbeeld te zeggen, die vier huizen niet. Dat zou kunnen, in theorie. Is dat duidelijk? Ja. Dan sluit ik deze bijeenkomst en dank ik u hartelijk in ieder geval.

4. Vaststellen Dordtse Omgevingsvisie 2.0; Eiland met kwaliteit – Raadsvoorstel

Voorzitter: Mevrouw Kruger
Raadsgriffier: De heer Boogaard
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)
Mevr. Boom-Vos (VVD)
Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Mevr. Jager (Beter voor Dordt)
Dhr. Laban (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Pauwels (Partij van de Arbeid)
Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter voor Dordt)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. De Vries (VSP)

Portefeuillehouder: -

Ambtelijke ondersteuning: dhr. Cornax, dhr. Persoon, dhr. Langenberg

Overige aanwezigen: dhr. Hinborch, dhr. Schreuder, mevr. Verleun, dhr. Gast, dhr. Van Pelt

De voorzitter: Een hele goedenavond allemaal. Het is een drukke avond ook weer, zeker in deze commissie. Niet alleen in deze commissie, maar ook in de andere commissies.

Gelukkig veel belangstelling vanuit de stad ook. En zeker ook ten aanzien van dit onderwerp, vanuit allerlei organisaties die wat willen komen vertellen. Fantastisch. Daardoor is het wel zo dat we echt even heel strak weer, net als de vorige keer, in de tijd gaan zitten, om iedereen de mogelijkheid te geven om iets te vertellen. En aan u, commissieleden, raadsleden om uw vragen te stellen. Mochten we niet helemaal uitkomen in de tijd, want helaas kunnen we nu niet uitlopen, omdat er meteen weer na ons om 22.00 uur een volgende commissie komt, dan kunt u altijd nog technische vragen stellen of nog even met de mensen die ingesproken hebben, onder het genot van een lekkere Spa blauw of rood, nog iets doorspreken. Het onderwerp. Waar gaan we het eigenlijk over hebben? Het raadsvoorstel vaststellen Dordtse Omgevingsvisie 2.0, het eiland met kwaliteit. Het is ook weer beeldvormend. Daar hebben we het vorige keer ook over gehad. Inspreker en een technische sessie. U kunt vragen stellen. Welkom alle raads- en commissieleden. En hebben we een wethouder? Nee. Misschien wordt die even gehaald, maar die zit geloof ik ook bij een andere commissie nog, bij het Maasterras. Ik vraag voor het verslag aan de raads- en commissieleden en degenen die hier aan tafel zitten of die zich even willen voorstellen. Begin ik even hier aan mijn linkerkant.

De heer Cornax: Lauran Cornax, beleidsadviseur ruimtelijke ordening, gemeente Dordrecht.

De heer Persoon: Teun Persoon, beleidsadviseur ruimtelijke ordening, gemeente Dordrecht.

De heer Langenberg: Sven Langenberg, clustermanager ruimtelijke strategie en beleid.

De heer Pauwels: Sam Pauwels, PvdA.

De heer Van der Meer: Frans-Bauke van der Meer, GroenLinks.

Mevrouw Jager: Ineke Jager, Beter voor Dordt.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Op Ons Eiland.

De heer Laban: Vincent Laban, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Boom-Vos: Karin Boom, Dordtse VVD.

De heer Aarden: Tristan Aarden, Partij voor de Dieren.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

De heer De Vries: André de Vries, VSP Dordrecht.

De heer Stolk: Leo Stolk, VSP.

Inspreker 4: Jan Schreuder.

Inspreker 5: Esjmund Hinborch.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

De voorzitter: En ik ben Kitty Kruger, uw voorzitter vanavond. Op 8 april heeft u een eerste technische sessie gehad over de opzet en de rol van de Omgevingsvisie 2.0. Aan het einde van die vergadering is door de commissie een aantal onderwerpen benoemd waarover nog meer technische toelichting gewenst is. Vorige week stond de klimaatadaptatie, duurzame energieopwek en het voorzieningenaanbod in de wijken centraal. Voor vanavond gaan we het hebben over de woningbouwlocaties in de stad, De Staart en het buitengebied en stadsrand. Indieners van zienswijzen op de Omgevingsvisies zijn uitgenodigd, heb ik net ook al gezegd, om in te spreken. En voor vanavond hebben zich vier sprekers gemeld. Ik stel voor om eerst alle sprekers aan het woord te laten. In ieder geval, we hebben het nu verdeeld in twee blokjes. En dan per blokje de sprekers aan het woord te laten. En daarna kunt u nog even wat vragen stellen. Als de sprekers zijn geweest, dan krijgen we nog mensen van de ambtelijke ondersteuning om wat presentaties nog te laten zien. We beginnen vanavond met het eerste blokje. En dan wil ik graag aan de heer Hinborch vragen om in te spreken. Gaat uw gang.

De heer Hinborch: Dank u wel. Mijn naam is Esjmund Hinborch. En ik spreek in als oud-voorzitter van de Vereniging Behoud Biesbosch. Mijn inspraakreactie gaat vooral over de Biesbosch. Met de Hollandse Biesbosch heeft Dordrecht een groot deel van het Nationaal Park de Biesbosch binnen haar gemeentegrenzen. Een vermaard internationaal natuurgebied. Niet voor niets heeft dit gebied de Europese status en bescherming van Natura 2000-gebied. Je zou verwachten dat de Biesbosch, waar we als Dordrecht trots op kunnen zijn, een duidelijke plaats heeft gekregen in de Dordtse Omgevingsvisie. Helaas is dat niet het geval. In de gehele Omgevingsvisie is de Biesbosch een ondergeschoven kindje geworden. En daarom ben ik hier in uw commissie om in te spreken. Met wat goede wil, vind je hier en daar best wel wat teksten over de bescherming en bijzondere waarde van de Biesbosch, maar veel is het niet. In de gebiedsindeling van de Omgevingsvisie komt de Biesbosch als herkenbaar gebied niet eens voor. De Dordtse Biesbosch is opgegaan in het buitengebied en de Sliedrechtse Biesbosch wordt, samen met de betreffende stadswijk, voortaan De Staart genoemd. Vanuit het Biesboschcentrum vaar je straks niet de Biesbosch in, maak kennelijk De Staart in. Met name deze laatste keuze in de Omgevingsvisie vind ik onterecht en misplaatst. Ik heb daar in mijn zienswijze op gewezen. Maar het college blijft bij de keuze om stadswijk en Nationaal Park als één deelgebied te beschouwen, met de naam De Staart. En waarom? Citaat uit de Nota van Beantwoording. "Het doel is om natuur en stadsleven te verenigen, waardoor een aantrekkelijk gebied ontstaat waar recreëren, wonen, werken en natuur samenkomen." Dat kan een prima doel zijn, maar niet voor de Biesbosch. Beperk dat doel en ook de term getijdenpark De Staart tot de stadswijk en het industriegebied De Staart, met direct aangrenzende randzones. Dat zijn een deel van het Wantij en de Beneden-Merwede en het recreatiegebied De Merwelanden. Meer niet. Noem de Biesbosch gewoon bij zijn naam. Die kent iedereen.

En iedereen weet wat de Biesbosch is. Een uniek natuurgebied en een Nationaal Park met recreatief medegebruik. En geen deel van een stadswijk. Ga zo'n gebied niet geforceerd mengen met de stedelijke opgave van de echte Staart. Het is onjuist en onnodig. Waar dat toe leidt, zie je nu al in hoofdstuk A.6.8. Pakweg 90 procent van de tekst over De Staart gaat over de ingewikkelde stedelijke opgave voor de stadswijk en het industriegebied. Op zich begrijpelijk. Een miniem deel, misschien 10 procent, gaat over de Biesbosch. Zie hier al het ondergeschoven kindje. Ik pleit daarom voor een passender gebiedsindeling in de Omgevingsvisie. Maak een deelgebied Hollandse Biesbosch, bestaande uit de Dordtse en Sliedrechtse Biesbosch, en de strook langs de Nieuwe Merwede. En beperk het deelgebied De Staart tot de stadswijk, het industriegebied en de aangrenzende water- en recreatiegebieden. Dat is voor iedereen, voor Dordtenaren, voor recreanten en toeristen duidelijk dat de Biesbosch de Biesbosch is en blijft, en niet het staartje van een Dordtse stadswijk. En dat geeft ruimte om voluit te gaan voor eenduidige bescherming van het Dordtse deel van het Nationaal Park. In dit verband wil ik u ten slotte nog wijzen op de bijzondere verantwoordelijkheid die de gemeente Dordrecht heeft voor de Hollandse Biesbosch. De nationale park status is zwak, sinds het Rijk op afstand staat en alleen nog wat procesgeld beschikbaar stelt. Het Overlegorgaan Nationaal Park is al lang geleden opgeheven. En de provincie heeft zich nagenoeg teruggetrokken. De recreatieschappen en het parkschap zijn opgeheven. Daarmee is feitelijk de gemeente Dordrecht nog als enige overheid verantwoordelijk voor een internationaal natuurgebied. Ik hoop dat de gemeente dat ook in haar Omgevingsvisie onverkort tot uiting brengt. Ik dank u voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hinborch. Dik binnen de tijd. Zelfs binnen vier minuten. Goed voorbeeld. Goede start. Dan gaan we nu over naar de heer Schreuder. Mag ik u vragen uw zienswijze te vertellen?

De heer Schreuder: Goedenavond, voorzitter, dames en heren, mede namens mijn vrouw Marjoke van de Merwe wil ik u hartelijk danken voor de mogelijkheid om onze inbreng te mogen delen over de Dordtse Omgevingsvisie 2.0. Mijn naam is Jan Schreuder. Dordrecht hecht terecht veel waarde aan aantrekkelijk en gezond wonen, economische diversiteit en de kwaliteit van natuur en water. Het onderwerp Omgevingsvisie 2.0 geeft dit weer. Hierin komen veel ambities samen voor een sterk en groen Dordrecht, voor al haar inwoners. De Omgevingsvisie 2.0 is een integrale langetermijnvisie voor het grondgebied van Dordrecht en heeft een bindend karakter voor de bestuursorganen van de stad bij besluitvorming over nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Het voorgestelde plan inzake woningbouw is stapelen en verdichten. Maar misschien zijn er ook andere mogelijkheden dan appartementen of boven industriegebouwen wonen. Een kaart van 1800 geeft de stad Dordrecht met de verschillende polders eromheen weer. Veel woningen in Dordrecht staan in de voormalige polders. De stad heeft kunnen groeien tot de huidige omvang, doordat er gebouwd is in de polder. Het gedeelte van de Zuidpolder, Zuidrand Dubbeldam waar wij uw aandacht voor vragen, is omsloten door de Stevensweg, Oudendijk, Laantje van Middenhoeve en de Zuidendijk. En is geen polder, zoals men misschien gewend is, met een open polderlandschap en wijds uitzicht. Als je in deze polder staat, kijk je alleen tegen bebouwing aan.

Deze polder is van alle zijden omsloten met bebouwing. Hier is landbouw en natuur niet beeldbepalend en ecologisch van lage waarde. Dit gedeelte van de Zuidpolder is gelegen binnen de bebouwde kom en valt eigenlijk, naar ons idee, niet onder het buitengebied. In het verleden is Dubbeldam-Zuid gebouwd in de Zuidpolder. Wij willen graag een bijdrage leveren aan de doorstroming in Dordrecht, Dubbeldam en mogelijkheden bieden om een groene wijk te creëren voor grondgebonden woningen met veel groen. Naar ons idee is dit de meest logische plek voor grondgebonden woningen met een tuin en veel groen in Dordrecht. Dit gedeelte van de Zuidpolder kunt u volgens ons ook zien als een wijkje erbij of inbreiding, vanwege de ligging binnen de bebouwde kom. Een totaal moratorium op woningbouw buiten de stad is naar ons inziens een ontwikkeling die niet wenselijk is bij deze woningnood, en zet Dordrecht voor de komende decennia op slot. Wij danken u voor uw aandacht en wensen u veel wijsheid toe voor uw te nemen besluit voor de toekomst van de woningbouw in Dordrecht.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Schreuder. En sommige mensen gaan iedere keer PR's maken, want u heeft nu al 2 minuten 44. Dat is nog sneller als de vorige inspreker. We hebben goed de vaart erin. Ik wil even aan de commissieleden vragen, wie heeft er een vraag aan een van de twee heren? De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Aan de eerste inspreker, de heer Hinborch, als ik het goed genoteerd heb. Die spreekt over de Biesbosch die onvoldoende herkenbaar is in de Omgevingsvisie. En hij wil dat duidelijker naar voren laten komen. Maar mijn vraag is, als we er een andere samenstelling van gebieden en een ander etiket opplakken, wat betekent dat in uw visie voor wat er in dat gebied moet gebeuren? Met andere woorden, wat ziet u als de functie, de toegankelijkheid, enzovoort, van het gebied wat u als Biesbosch bestempelt, idealiter?

De heer Hinborch: Dank u wel. De vraag is duidelijk. Kijk, ik heb in mijn verhaal betoogd dat het op zich een goed doel kan zijn om stedelijke functies met natuur te vermengen. En wat meer natuur met name, in dit geval, in De Staart onder te brengen. Maar dat gaat in feite over een kleine rand rond De Staart. Kijk, we kennen allemaal het recreatiegebied De Merwelanden. We kennen de jeugdherberg, het Wantij wordt heringericht, de Beneden-Merwede heeft ook mogelijkheden. En dat zijn prachtige mogelijkheden om die echt in de stad te brengen. Maar ga je wat verder, ga je richting Otterpolder, richting Stedelijk of nog verder naar het oosten, dan hebben we het over Natura 2000-gebied, eigendom van Staatsbosbeheer, waar in dit geval in ieder geval nooit toestemming zal komen vanuit de Natuurbeschermingswet om iets stedelijks te gaan doen. Het is puur natuur. Het is Nationaal Park, Natura 2000-gebied. Het heeft een heel andere betekenis, heel andere functie dan de stadswijk De Staart, waar ik het met de Omgevingsvisie eens ben dat daar hele grote opgaven liggen. Op het moment dat je dat één gebied gaat maken, met de notie van, we gaan dat met elkaar mengen, dan, denk ik, in de uitvoering kan dat ten koste van de Biesbosch gaan, maar het kan ook ten koste van De Staart gaan. Want De Staart is op zichzelf al ingewikkeld genoeg. Ga daar de Biesbosch als extra lading niet nog eens bijslepen. Ik vind het echt onbegrijpelijk dat dat gewoon onder één noemer wordt geschoven.

En in die zin betekent het voor mij ook veel meer of kan het veel meer gaan betekenen dan een naamverschrijving. Je kan zeggen, what's in a name? Maar in dit geval is er heel veel in a name, in mijn beleving.

De voorzitter: Dank u wel. Een hele korte aanvulling, want we hebben echt weinig tijd en er zitten meer partijen.

De heer Van der Meer: Snap ik. Maar mijn vraag is in essentie, wat is het dan meer? Een groot deel van het gebied wat u noemt, is niet toegankelijk. Maar de Nieuwe Dordtse Biesbosch is bijvoorbeeld wel toegankelijk. Hoe kijkt u daartegenaan?

De heer Hinborch: Dat is een onderwerp waar je heel lang over kunt praten. Maar kijk, we hebben in een aantal jaren een hele, denk ik, logische en mooie zonering in het buitengebied en de Biesbosch gekregen. We hebben de Nieuwe Dordtse Biesbosch gekregen, die natuur en recreatie op een fantastische manier mengt, dicht bij de stad. Heel geliefd bij heel veel Dordtenaren, is mijn beleving. En de Dordtse Biesbosch en de Sliedrechtse Biesbosch zullen altijd ver weg van de stad liggen. En je zult grote fietspaden of misschien wel autowegen moeten gaan maken om dat beter te ontsluiten. Dat is hopelijk niet aan de orde. En dat is ook zo onlogisch in een gebied wat een internationale natuurfunctie heeft. Je hebt in de loop van de tijd met de recreatiezonering en het Biesboschcentrum en de Nieuwe Dordtse Biesbosch en De Elzen heel veel natuurlijke recreatiegebieden gekregen rond de stad. En mijn betoog is, mijn pleidooi is, laat die gebieden die ver weg van de stad liggen vooral aan de natuur. En als je een bootje hebt of met een rondvaart meegaat, kan je daar ook komen. Het is niet volledig ontoegankelijk. Maar laat daar vooral de rust voor de natuur de hoofdzaak zijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Ook richting de heer Hinborch. U heeft dat via een zienswijze aangegeven. En even voor mijn beeld, kunt u misschien nog kort schetsen waarom er vanuit de kant van de gemeente niet meegegaan wordt in uw zienswijze?

De heer Hinborch: Sorry. Ik zei, eerlijk gezegd begrijp ik dat zelf ook niet helemaal. Maar ik heb een citaat uit de Nota van Beantwoording aangehaald. En daar staat, en dat lees je ook in de Omgevingsvisie, "Het doel is om natuur en stadsleven te verenigen en te integreren." Dat snap ik. Maar dat doe je niet voor de hele Biesbosch, want je gaat geen stad in de Biesbosch brengen. En dat is kennelijk zo zwaarwegend voor het college, dat dat een naam van De Staart voor dat deel van de Biesbosch rechtvaardigt. Ik snap het eerlijk gezegd ook niet. Ik kan het in die zin ook niet uitleggen.

De heer Schalken-den Hartog: Misschien moeten wij die vraag dan aan het college stellen.

De voorzitter: Dat lijkt me een heel goed idee. De heer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik heb aan allebei de heren een vraag. Als eerste voor de heer Hinborch. Natura 2000-gebied, begrijp ik, daar kunnen wij volgens mij niks aan doen. Dat is op een hoger niveau vastgelegd. We hebben De Staart waar industrie en woningen staan. Hoe ziet u dat gebied ertussen, wat nu de Merwelanden is, wat wel recreatie is? Ziet u dat als onderdeel van De Staart dan of van de Biesbosch? En dan heb ik ook nog een vraag voor de heer Schreuder. U heeft het over het gebiedje achter de Stevensweg, om dat bijvoorbeeld te bebouwen. Hoe ziet u dat voor zich? Op wat voor manier? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: De heer Schreuder eerst, of de heer Hinborch.

De heer Hinborch: Het gaat de gemeente om de menging van functies. Natuur, recreatie met stedelijke functies. In mijn betoog heb ik gezegd, doe dat voor een niet al te groot gebied. En we hebben die gebieden eigenlijk al. Dat zijn de Merwelanden. Dat is straks het gebied van de Derde Merwedehaven. Dat zal uiteindelijk ook een recreatiefunctie krijgen, die dienstig is aan De Staart. En dan heb je daarmee al diverse vierkante kilometers vanaf De Staart tot aan de Helsluis, zal ik maar zeggen, waar die menging van stedelijk recreatief gebruik en ook natuur aanwezig is. We hebben daar nog een akkefietje met de Hel- en Zuilespolder, maar dat is een ander onderwerp. En verder hebben we dan nog het Biesboschcentrum, met de uitloop daarvan. En we hebben de golfbaan. En dat zijn allemaal die randgebieden waar die menging heel goed is. En ik denk zelf, als ik erover doordenk, dat je in De Staart zelf ook nog best wat extra groen aan zou kunnen brengen. Ik denk dat de opgave die de gemeente dan eigenlijk aan het hele gebied toekent, dat je die op een fantastische manier aan een veel kleiner gebied kan ophangen. En laat de Biesbosch met rust, nogmaals.

De voorzitter: Dank u. En dan de tweede vraag aan de heer Schreuder.

De heer Schreuder: In antwoord op uw vraag. Zoals ik het zie, denk ik, dit is aan de rand van de stad, tegen het buitengebied aan, dat daar eigenlijk grondgebonden woningen met veel groen ... Wat ik ook genoemd heb, ik denk dat daar die wijk of die percelen uitermate geschikt voor zijn.

De voorzitter: De heer Stolk.

De heer Stolk: Het is eigenlijk een korte vraag op hetgeen wat Gewoon Dordt heeft gezegd. U spreekt over dat binnen de bebouwde kom is dat stuk.

De voorzitter: U heeft het tegen de heer Schreuder?

De heer Stolk: Ja, tegen mijnheer Schreuder. En kunnen we dat ergens lezen? Want dat is mijn eerste vraag. En de andere vraag was eigenlijk, wat kan je er bouwen en hoeveel kan je bouwen?

De voorzitter: Mijnheer Schreuder, kunt u zo iets ...

De heer Schreuder: Ja, ik kan u straks een kaartje laten zien, waarin ik laat zien dat het binnen de bebouwde kom ligt. En wat er gebouwd mag worden, dat is niet aan ons, denk ik. Dat is in samenspraak met de andere eigenaren en met de gemeente.

De voorzitter: Mevrouw Jager.

Mevrouw Jager: Ik hoor u zeggen, mijnheer Schreuder, ik hoor u zeggen, binnen de bebouwde kom. U bedoelt waarschijnlijk de gemeentegrenzen, want hele stukken van de polder zijn dan ook binnen de bebouwde kom, maar dat is natuurlijk niet zo. Dat zijn de gemeentegrenzen waar het dan binnen ligt. En ik vind het een beetje verbazingwekkend dat u met groot gemak een stuk buitengebied ...

De voorzitter: Graag via de voorzitter spreken.

Mevrouw Jager: Voorzitter, ik vind het een beetje verbazingwekkend dat mijnheer Schreuder een stuk wat te boek gezet is als buitengebied verklaart tot plek waar we wel kunnen bouwen. En ik vraag me af hoe u daarbij komt, of hoe mijnheer Schreuder daarbij komt.

De voorzitter: Graag, want het is een beetje een politieke vraag, zoals u hem nu stelt. U heeft de vraag gesteld, hoe komt u op het idee om dat te doen?

De heer Schreuder: Omdat als ik in de polder sta, dan kijk ik alleen tegen bebouwing aan. En als ik aan de andere kant van de Zuidendijk sta of ik sta bij de Zeedijk, dan heb ik het gevoel dat ik in de polder sta. En als ik op kaartjes kijk, dan zie ik dat het binnen de bebouwde kom ligt. Op die twee zaken baseer ik dat daar mogelijkheden liggen. Ik zie ook geen weidse blik, zoals ik gewend ben in een polder.

De voorzitter: Dank u wel. We hebben nog tijd voor een vraag, denk ik. Twee vragen. Wie? Ik kijk even rond. Dan gaan we nu even wisselen. We hoeven geen vragen te stellen om de tijd vol te doen. Dat weet ik, altijd. Dan wil ik de heren danken voor het inspreken. En in de pauze kunt u altijd nog, of na afloop, de heren bevragen. En dank u wel. En dan wil ik vragen om de volgende sprekers aan tafel te komen zitten. Dat is mevrouw Verleun. Heb ik dat goed? Ja. Namens het BPD Bouwfonds, Van Pelt vastgoedmanagement en Heijmans Vastgoed. En de heer Gast, namens Platform Duurzaam Dordrecht. Mijnheer Gast, u kunt ook al aan tafel komen zitten. Staan de sheets klaar? Deze is de juiste, denk ik. Je had de goede voor je. Kijk eens aan, mevrouw Verleun, mag ik u het woord geven?

Inspreker 6: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Geachte gemeenteraad, geachte commissie, dank u voor de uitnodiging om tijdens deze avond in te spreken. Ik voer het woord namens BPD Gebiedsontwikkeling, Heijmans en Van Pelt. Iets later na de introductie zal ik ons voorstellen. De aanleiding waarom we hier zitten, is de Dordtse Omgevingsvisie 2.0 die u binnenkort gaat vaststellen. In het ontwerp van de Omgevingsvisie legt u ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving vast voor de lange termijn. Deze visie die u gaat vaststellen, is niet vrijblijvend. Om in juridische termen te spreken, is een Omgevingsvisie zelfbindend.

Dat betekent dat u als gemeentebestuur uzelf bindt aan de Omgevingsvisie. Hij geldt voor de huidige en komende bestuursperiodes, en kan niet zomaar worden aangepast. Het is een visie die de koers tot 2040 bepaalt. Uit de Dordtse Omgevingsvisie 2.0, Eiland met kwaliteit, spreekt trots op Dordrecht. Terecht. Ook wij zijn trots op Dordrecht. Wie zijn wij? Mijn naam is Sigrid Verleun, ontwikkelingsmanager bij BPD, de grootste gebiedsontwikkelaar van Nederland, gericht op betaalbaar wonen. Financieel sterk, met de Rabobank als moeder. Wij ontwikkelen ongeveer 6 duizend woningen per jaar, meer dan de helft onder de betaalbaarheidsgrens. In al onze ontwikkelingen staat duurzaamheid centraal. Naast mij, rechts van mij, zit Wouter ter Brake, directeur Heijmans. Heijmans heeft veel in Dordrecht gebouwd. Niet alleen bekend als aannemer van bouw en infra, met zelfs een vestiging in Dordrecht, ook sterk in de woningbouwontwikkeling. Alleen al in Landgoed De Hoven, De Tromptuinen en het Leerpark gaat het om meer dan duizend woningen die de laatste jaren in Dordrecht zijn ontwikkeld. Heijmans opereert landelijk, met aandacht voor mens en natuur. En aan de andere kant van mij zit Gijs van Pelt, directeur van Van Pelt Ontwikkelt. Een lokale ontwikkelaar, al 2 generaties gevestigd in Dordrecht. Van Pelt heeft al veel moois gebouwd in deze stad, en hoopt ook nog veel bij te kunnen dragen. Wij zijn ontwikkelaars en eigenaar van gronden in de polder, maar hebben ook allemaal een persoonlijke binding met de stad. Mijn familie komt ervandaan, mijn vader is geboren aan de Dubbeldamseweg. Mijn collega Peter, die in het publiek zit, woont om de hoek van het gebied waar we het straks over gaan hebben. Ook Gijs woont om de hoek. Veel projecten vertragen, omdat men denkt, niet in mijn achtertuin. Dat is niet onze benadering. We hebben het beste voor met de stad. We zijn trots als wij eraan bij mogen dragen, met een duurzame aanpak. Wij willen bijdragen aan de groei van de stad. Wat hebben we daarvoor nodig? Wij vragen u de mogelijkheid voor wonen in de polder samen met ons te onderzoeken, en daarvoor ruimte te houden in de Omgevingsvisie. Deze verkenning is aanvullend op de huidige binnenstedelijke plannen. Die zijn sowieso nodig. Als die mogelijkheid er namelijk niet komt, kan dat gevolgen hebben voor een gezonde groei. Het gaat om het belang van de stad, haar toekomstige inwoners en haar bedrijvigheid. Dat vragen we, omdat we constateren dat de huidige plannen onvoldoende ruimte bieden om groei te faciliteren, qua aantal en qua programma. Ik ga dat toelichten aan de hand van een aantal sheets, die u ook al heeft ontvangen. Ik probeer het verhaal kort te houden, om zodoende ook voldoende ruimte voor vragen te houden. Op basis van de prognoses van ABF Socrates, een onafhankelijk databureau, telt Dordrecht tot 2040 ruim 10 duizend woningzoekenden. Qua omvang vergelijkbaar met de wijk Sterrenburg. Het gaat om een uitbreiding van 20 procent van het aantal woningen in de stad. Dat komt door groei en veranderende gezinssamenstellingen. Huishoudens worden kleiner, waardoor meer huizen nodig zijn. De huidige planvoorraad in Dordrecht bestaat uit 8 duizend woningen. Dat is inclusief zachte plannen. Over het algemeen houden overheden 30 procent overcapaciteit aan, omdat een deel van de plannen kan sneuvelen of in lagere dichtheid wordt uitgevoerd. Naast een kwantitatieve mismatch hebben we ook te maken met vraag en aanbod die niet op elkaar aansluiten. De huidige planvoorraad bestaat voornamelijk uit appartementen, terwijl ruim de helft van de woningzoekenden een huis met een tuin wil. De druk is overal in Nederland hoog. In Dordrecht is de druk echter nog hoger dan in de rest van de Drechtsteden.

Dat blijkt uit de zogenaamde Hittekaart van Nederland, die BPD elk jaar publiceert op basis van analyse van onafhankelijke databronnen. Als niet aan de vraag wordt voldaan, is het risico dat woningzoekenden buiten Dordrecht gaan kijken of dat woningzoekenden vanuit de regio, die zich in Dordrecht zouden willen vestigen, toch niet in Dordrecht gaan wonen. En dat is jammer, juist omdat het bouwen voor gezinnen, ouderen en kwetsbare groepen in bijna alle partijprogramma's voorkomt. Een greep uit de partijprogramma's van de politieke partijen in Dordrecht. Naast de vraag naar ruime appartementen is er veel vraag naar grondgebonden woningen. We bouwen voor starters, gezinnen en ouderen. We nemen de bestaande behoefte als uitgangspunt en maken ruimte voor groei. We willen Dordtse gezinnen en jongeren voor de stad behouden. Het gaat te ver om alle quotes voor te lezen, maar het is duidelijk dat wonen voor jullie allemaal een belangrijke rol inneemt. En waar kan dat dan? Wij zien het gebied ten oosten van de Stevensweg, die de heer Schreuder ook al aankaartte, als een geschikte locatie voor gezinnen, ouderen en bijzondere doelgroepen. Ingekaderd aan drie zijden bebouwing kan dit een mooie overgang worden van de stad naar het land. In lijn met groenblauw Dordrecht, het Lineair Stadspark en de plannen voor de Dordtse Biesbosch kan nieuw Dubbeldam een belangrijke schakel in het recreatieve en ecologische netwerk worden. Zoals te zien is op de verbeelding, kan de ontwikkeling van Nieuw Dubbeldam bijdragen aan het toegankelijk maken van de polder, waardoor mensen kunnen genieten van de polder. Er ontstaat een nieuwe verbinding tussen de 19e-eeuwse Schil en de Nieuwe Dordtse Biesbosch. Hoe willen we dit bereiken? Voor ons zijn 3 principes van wezenlijk belang om tot een succesvolle en geslaagde gebiedsontwikkeling te komen. Het gaat om een sociaal, gezonde en duurzame ontwikkeling, aansluitend op de beleidsdoelen van de gemeente. De thema's worden in de volgende sheet verder belicht. Een sociale ontwikkeling van Nieuw Dubbeldam bestaat uit 3 hoofdthema's. Het gaat om een plek voor iedereen, onafhankelijk van leeftijd, afkomst of vermogen. Een wijk waar men omkijkt naar elkaar en plekken om een praatje te maken met de buren. Mensen komen elkaar tegen in het Huis van de Buurt. Ook bewoners van de omliggende buurten zijn welkom. Hierdoor wordt Nieuw Dubbeldam niet alleen fysiek, maar ook in sociale opzichten verbonden met de andere wijken. Wij zetten in op 60 procent betaalbaarheid. Ook gezinnen, die zijn aangewezen op het vinden van een sociale huurwoning, kunnen hier terecht. Een gezonde ontwikkeling van Nieuw Dubbeldam bestaat uit 3 hoofdthema's. De ontwikkeling is de kans om de groenblauwe structuur van Dordrecht af te maken. De Dordwijkzone wordt verbonden met de Nieuwe Dordtse Biesbosch, volgens de spelregels van jullie eigen groenblauwDordrecht.nl. Met water sensitieve, koele, groene plekken worden klimaatrisico's, zoals droogte, hitte en wateroverlast geadresseerd, en kan zelfs de klimaatdruk op omliggende wijken worden verlicht. De groene wijk nodigt uit tot bewegen binnen de wijk, maar ook door aantrekkelijke routes van Dordrecht naar de polder. Zo wordt de polder nog toegankelijker gemaakt. Ook voor een duurzame ontwikkeling hebben we 3 thema's gedefinieerd. De ecologie van het gebied wordt verrijkt en versterkt. We werken met duurzame materialen in de bouw. Het draait om het vinden van een gezonde balans tussen de mens en het milieu, zonder de aarde uit te putten. De planontwikkeling wordt gestuurd door kennis van bodemtype, waterpeil, maaiveldhoogte en de kansen en knelpunten die eruit voortkomen. De gebouwde omgeving wordt natuurinclusief ontwikkeld, met flora en fauna als medebewoners. Deze vormt een schakel in het groenblauwe netwerk.

Met deze thema's hebben we als BPD en Heijmans veel ervaring. Vanwege de schaal van ons bedrijf kunnen we adviseurs in dienst nemen die de ontwikkelaars hierin adviseren. Een van hen zou hier ook bij zijn, maar kon er uiteindelijk niet bij zijn. We hebben wat sheets toegevoegd met wat voorbeelden, maar die kunnen jullie niet zien. Die kunnen we later doorsturen. Ik kan er heel kort iets over zeggen. Bijvoorbeeld, de Wielewaal in Rotterdam is een sociale wijk waar mensen naar elkaar omkijken. In het buurthuis is iedereen welkom. En als u interesse heeft, kunt u googelen op de Wielewaal. Een ander project van Heijmans is een project met tiny houses, waar hele kleine grondgebonden huizen worden neergezet in een landschappelijke setting. Ook hadden we een project toegevoegd op de oude vliegbasis Valkenburg, project Valkenhorst. Een heel groenproject, waarbij de wethouder zich uitspreekt over de fijne samenwerking en het grote aandeel betaalbare woningen. Ook in Culemborg heeft Heijmans een heel natuurinclusief project gerealiseerd, waar biodiversiteit en duurzaamheid centraal staan.

De voorzitter: En zo zijn er nog heel veel voorbeelden, denk ik. Sorry dat ik u even onderbreek.

Inspreker 6: We hebben nog één minuut.

De voorzitter: We moeten echt een beetje af gaan ronden.

Inspreker 6: Terug in Dordrecht. Het zou toch mooi zijn als hier straks sprake is ook van zo'n gezonde, moet ik wel naar de volgende sheet, duurzame en sociale wijk. De voorbereiding begint met het onderzoek naar de gebiedseigen kenmerken, mogelijkheden en onmogelijkheden. Deze eerste quickscan langs diverse aandachtspunten, levert geen noemenswaardige belemmeringen op voor een gebiedsontwikkeling. Er is onder andere gekeken naar hittestress, wateroverlast en stikstof. Onderzoek naar archeologie heeft een oude kreekrug in beeld gebracht, die deels langs de Stevensweg loopt. Deze kan een identiteitsdrager worden van de ontwikkeling. Nieuw Dubbeldam valt volgens de gemeentelijke Parkeernota, vastgesteld in april '25, onder de rest bebouwde kom. Dat is denk ik waar de heer Schreuder ook naar verwees. En dat zien we rechtsonder in het plaatje. Samenvattend is ons pleidooi om in de Omgevingsvisie de locatie Nieuw Dubbeldam als ontwikkelingslocatie niet onmogelijk te maken. Uitbreiding is heel nadrukkelijk complementair aan de huidige plannen. Dat willen we doen door woningen te ontwikkelen in een groene omgeving, met respect voor het landschap en de natuur. We maken een duurzame wijk, waar mens en dier samenleven, en creëren we een gezonde samenleving. Zo kunnen gezinnen blijven en bieden we kwetsbare doelgroepen de ruimte. Ik dank u voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Verleun. Dat was een heel verhaal. Ik wilde nu de tweede spreker, de heer Gast, het woord geven. Die zit aan mijn linkerkant. Moet ik toch gewend zijn naar links te kijken. Ik kijk altijd eerst naar links en dan naar rechts als ik oversteek. Ik verzin het terplekke. Dank u wel. Mijnheer Gast, gaat uw gang.

Inspreker 7: Dames en heren, ik ben Ron Gast. Ik vertegenwoordig het Platform Duurzaam Dordrecht. En dat doen we ook echt. We gaan ervoor, voor een duurzaam Dordrecht.

De voorzitter: Mijnheer Gast, we wachten heel even. Mag ik u heel even onderbreken, want uw presentatie staat nog niet op het scherm. We hebben even geappt. Dat is de nieuwe technologie van tegenwoordig. Dan kan je even hulptroepen inroepen via de app. Graag. Maar Clark heeft het allang weer hersteld.

Inspreker 7: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Gast, gaat uw gang.

Inspreker 7: Dank u wel. U heeft als commissie en als raadsleden al heel veel dingen gehoord en gezien. Wij doen het als Platform Duurzaam Dordrecht op een eenvoudige manier, maar we gaan nu wel uitleggen waar wij staan. De Omgevingsvisie is vorige week besproken voor het energetische deel. Vanavond spreken we over het ruimtelijk deel. Maar er is nog een ander belangrijk deel, dat is de sociale aspecten. Die komen niet specifiek nu aan bod, maar ik vraag er wel even de aandacht voor. Kom ik straks nog even daarop terug. Als je het hebt over Dordrecht, dan heb je het heel vaak over de stad. Maar als je het hebt over andere mensen die naar Dordrecht toekomen, die hebben het over het eiland. En we weten met elkaar dat Dordrecht een bijzondere positie heeft in het Drechtstedengebied. Op welk schaalniveau wil je insteken? Volgende. Kijk, dit zijn de verschillende schaalniveaus die we beleidsmatig tegenkomen. De Omgevingsvisie van Dordrecht moet wel worden afgestemd en passend gemaakt worden met die van de provincie, van het Rijk en het waterschap. Het is heel handig om te weten wat die andere overheden van plan zijn met ditzelfde gebied, omdat je bij de uitvoering dan samen kan werken, waardoor je ook medefinanciers krijgt vanuit die andere bestuurslagen. Bijvoorbeeld van de provincie Zuid-Holland is bekend dat ze de afgelopen jaren tientallen miljoenen, of in ieder geval vele miljoenen aan Dordrecht hebben toegekend voor het realiseren van de Dordtse programma's. Strategisch is de Omgevingsvisie heel erg belangrijk, op welk niveau je ermee omgaat. De volgende. De centrale doelstelling, daar zijn we het absoluut mee eens. Evenwichtige ontwikkeling van stad en eiland. En u hoort bij sommige sprekers alleen maar een verhaal over de stad. De stad moet dit, de stad wil dat, de stad wil zus, de stad wil zo. Maar het gaat uiteindelijk om stad en landschap, stad en polder, stad en natuur. Die komen elkaar tegen. En zo heb ik het maar even genoemd. Je komt ze tegen aan de grens. En is het goed als gemeente die grenzen ook te bewaken. Aan de ene kant is dat het Nationaal Park De Biesbosch. Daar heeft de heer Hinborch over gesproken. Die heeft al laten zien dat dat een bovenlokaal belang is dat moet worden behartigd. We hebben het niveau van de polders. Iedereen kent de polders de Biesbosch, omdat daarin ook de nieuwe Dordtse Biesbosch aangelegd is, als begrenzing van het stedelijk gebied. Dan ga je richting centrum, kom je de groene stadsgrens tegen. En uiteindelijk kom je het stedelijk gebied tegen. En daarvan zeggen wij, versterk het stedelijk gebied. Niet door allerlei vragen weer weg te schuiven en open polders als oplossing te zien, waardoor je aan de echte stedelijke opgave niet toekomt, want je schuift het probleem gewoon voor je uit. Volgende. Wonen. Dan komt dat sociale aspect weer even in beeld. Het bouwen van woningen is een ruimtelijke opgave. Het bieden van voldoende volkshuisvesting is een sociale opgave. Wij pleiten ervoor zodanig te gaan bouwen dat het voldoet aan die sociale noodzaak. Wat is er nodig voor de inwoners?

Voldoende woningdifferentiatie, met mogelijkheden voor starters en studerende en senioren. Er is een overaanbod van grondgebonden woningen. De laatste jaren zijn er appartementencomplexen bijgebouwd, maar er is nog steeds een tekort voor starters, studerende en senioren. Laten we daar nog de energie in gaan stoppen. Waar doen we dat dan? Even terug. Juist. Waar doen we dat stedenbouwkundig? In het centrum. In het centrum bouwen is vooral interessant voor een aantal specifieke doelgroepen, waaronder studenten en jongeren. We hebben de 19e-eeuwse Schil, die aandacht vraagt in het onderhoud. We hebben de jaren 30-woonwijken. En daar is al door de gemeente heel veel energie in gestopt. Wielwijk, Crabbehof, Krispijn, Oud-Krispijn, Nieuw-Krispijn. We vinden het belangrijk dat die ook weer een herstart krijgen op het niveau waar ze tot nu toe zijn beland, en dan nog verder. En de nieuwe woonwijken. En daar vatten wij dan onder Stadspolders, Sterrenburg en de nieuwe uitbreidingen.

De voorzitter: Kunt u tot een afronding komen.

Inspreker 7: Dat zijn de plekken waar gebouwd kan worden. Ik ga afronden. Het tweede element naast de stad is het groen. Dat is groenstructuur XXL aanpassen, hebben we erbij gezet. Dat kan je met name zoeken in de zone langs de N3. Wij pleiten voor een soortement van planopgave te formuleren om bij alle afritten van de N3 naar de stad toe te kijken wat voor clusters je daar zou kunnen realiseren van meervoudig grondgebruik, wonen, parkeren, sportvoorzieningen. Op die manier creëer je een nieuwe situatie voor de stad. En als laatste, het geheel moet een landschappelijk kader hebben. Doe dit dan op twee manieren. Een kader in de stad, want bomen geven structuur aan straten en aan wijken. En buiten de stad pleiten we ervoor de zone tussen Dordrecht en de Dordtse Kil tot aan de binnenstad toe. Die A16-zone wordt gekenmerkt door veel asfalt en veel gebouwen, dozen, om die in te bedden in een landschappelijke structuur. Als laatste ...

De voorzitter: Allerlaatste, want u gaat ruim over uw tijd.

Inspreker 7: Integraal afstemmen van die programma's. Het gaat om een duurzame ontwikkeling van stad en landschap. Stel de inwoners en de natuur beiden centraal, maar bewaak het en laat het niet weggapen door een aantal partijen die daar hun winst denken te boeken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer. Commissie, wie wil aan wie een vraag stellen? Mevrouw Boom.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel, voorzitter. Ik sloeg eigenlijk aan op wat mevrouw Verleun zei. Maar het is een technische vraag voor de ambtelijke ondersteuning. Want mevrouw Verleun gaf aan dat de Omgevingsvisie niet aangepast kon worden. Dat is logisch. We stellen nu de Omgevingsvisie vast. Maar dat dat gevolgen heeft voor bijvoorbeeld de Zuidpolder. In onze veronderstelling zitten wij van, als het bestemmingsplan ooit aangepast wordt door nieuwe inzichten of een andere politieke wind, na de verkiezingen bijvoorbeeld, dan moet dat toch mogelijk zijn om het bestemmingsplan aan te passen? En dan wordt de Omgevingsvisie automatisch aangepast. Is die veronderstelling correct of niet correct?

De voorzitter: Ik zal nu het woord geven aan de ambtelijke ondersteuning, maar zo meteen komen die ook nog aan de beurt. En het is denk ik belangrijk. Kunt u die onthouden zolang? Dan komt hij strakjes terug. Wie heeft er nog een vraag aan mevrouw Verleun of aan ... Ik had mijnheer Roggekamp net knikkend het eerste woord gegeven. Alstublieft.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik had ook een vraag aan mevrouw Verleun. En dat is eigenlijk voor mij een beeld van, u geeft aan, 60 procent betaalbare woningen in dat gebied, zelfs sociaal. De vorige sessie hebben ook heel veel gehoord over hittestress. Kan dat met elkaar? Toch zoveel betaalbare woningen, wat toch vaak minder grond heeft, meer steen dan groen, in combinatie met te zorgen dat de hittestress daar niet omhooggaat?

Inspreker 6: Dank u wel voor uw vraag. Dat kan. En we zullen afspraken moeten maken over de dichtheden die we accepteren. Uiteindelijk zal het daaraan liggen. Maar als je bijvoorbeeld accepteert dat er wat appartementengebouwtjes van vier lagen hoog komen in een setting, dan kan dat heel goed.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Dank u wel. Ook een vraag aan mevrouw, over betaalbaar wonen. Betaalbaar wonen volgens de landelijke definitie is op het ogenblik meer dan 4 ton. Dat is lang niet voor iedereen betaalbaar. Wat verstaat u onder betaalbaar? En over hoeveel echt betaalbare woningen, voor starters bijvoorbeeld, zou het in dit gebied kunnen gaan? En aan de heer Gast heb ik de vraag, of hij wat meer kan toelichten wat hij bij de aanpassing van het Stadspark bedoelt? Daar heeft hij iets over gezegd.

De voorzitter: Mevrouw Verleun.

Inspreker 6: Dank voor uw vraag, mijnheer Van der Meer. Dat is inderdaad een hele goede vraag. En die discussie voeren wij natuurlijk ook. Wij hebben intern, dan kijk ik Peter even aan, nu de betaalbaarheidsgrens op 405 duizend euro. De NHG-grens is op 450, of zelfs nog meer, 460 duizend euro, afhankelijk van de duurzaamheidsmaatregelen. En de provincie hanteert weer andere grenzen. Dat zal de dialoog zijn. Maar bij BPD realiseren we ons dat 4,5 ton een hele hoop geld is voor veel mensen, en hanteren we zelf een andere definitie. Maar uiteindelijk zal het natuurlijk wel gaan om het hele pakket dat je met elkaar afsprekt, want als de betaalbaarheid hoger is, dan is er weer minder geld om te investeren in groen. Je zal daar altijd met elkaar de balans in moeten vinden.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Gast.

Inspreker 7: Als het gaat om een verandering van de groenstructuur. Als je op het ogenblik kijkt wat in de groenstructuur zit, dan zijn dat heel veel sportvelden. Maar als je op detail inzoomt, dan is meer dan de helft van die sportvelden parkeerplek voor alle bezoekers van die sportvelden.

Als je dat zou kunnen veranderen, door die parkeerplekken groen te maken en de parkeerproblemen op een andere manier op te lossen. En in ons idee zou je de behoefte aan parkeerplekken kunnen oplossen door clustergewijs bij alle op- en afritten van de N3 zo'n combinatie te maken van woningbouw, parkeren en groen. En zie dit als een uitdaging. En kijk of het toepasbaar is? Dat kan bij de afrit van het Gezondheidspark. Kan bij de afrit van de Reeweg, '...' zone. En zo zijn er meer op- en afritcomplexen waarbij je dat zou kunnen uitproberen. Daarmee creëer je ook stedenbouwkundig een ander fenomeen, een andere kwaliteit.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Pauwels.

De heer Pauwels: Dank u. Allereerst een vraag aan mevrouw Verleun. U noemde sociale huur. Ik ben heel erg benieuwd naar of u misschien een indicatie kan geven van hoeveel sociale huurwoningen te realiseren zouden zijn? Natuurlijk zal dat een grove schatting zijn. En dan ben ik ook benieuwd naar, u noemde referentieprojecten, welk aandeel sociale huur in die referentieprojecten had, bijvoorbeeld in percentage van het aantal gerealiseerde woningen? En dan heb ik ook nog een vraag aan de heer Gast. Namelijk, wat vindt u van woningbouw in bijvoorbeeld de Zuidpolder en in Nieuw Dubbeldam?

De voorzitter: Mevrouw Verleun.

Inspreker 6: Dank u wel voor uw vraag. Wij ontwikkelen zelden woonwijken waar het aandeel sociale woningbouw onder de 30 procent is. Dat mag ook niet meer. Dan krijgen we ook geen omgevingsvergunning meer. Daar zijn we aan gehouden. Als je het gebied, waar we het nu over hebben, berekent met de dichtheid waarop de wijk Sterrenburg is gebouwd, dat is ongeveer 30 woningen per hectare, en dat is ook een gezond uitgangspunt, waar wij in andere gebiedsontwikkelingen ook mee rekenen, dan zou het om 900 woningen gaan. Als je ervan uitgaat dat 30 procent sociale huur is, dan heb je het ongeveer over 300 woningen. Als we naar 60 procent betaalbaar gaan, dan is er nog eens 30 procent onder die grens, die we dan met elkaar zouden moeten vaststellen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Gast.

Inspreker 7: Even een klein zijstraatje. Toen ik in Dordrecht groot werd, hadden we Dubbeldam als een zelfstandige gemeente. En toen werd het wijk 9. En naar de toekomst toe, wordt dat straks wijk 12 of wijk 13, als je daarvoor kiest. Mijn betoog is er vooral op gericht om te zeggen, je hebt een stedelijk gebied, je hebt een buitengebied, bewaak die grenzen, ga daar niet overheen. Die discussie is feitelijk een herhaling van dat wat 20 jaar geleden heeft gespeeld hier in de gemeente, of misschien wel 25 jaar geleden. Maar elke keer is er wel weer een poldertje dat je erbij kan pakken. Net zolang tot je gewoon misschien wel in het nationale park aan het bouwen bent. Ons verhaal is duidelijk, niet doen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Dank ook voor de presentatie. Ik hoorde ook aan het eind uw oproep, maak het in de Omgevingsvisie niet onmogelijk. Welke onmogelijkheden ziet u in de Omgevingsvisie dan op dit moment?

Inspreker 6: Op dit moment is eigenlijk heel duidelijk gesteld, niet bouwen in de polder. Dan kan je je afvragen wat de natuurwaarde van de polder is van het gebiedje waar we het nu over hebben. Maar op dit moment staat het redelijk duidelijk dat daar geen ruimte is voor woningbouwinitiatieven. En dat zouden we jammer vinden, vooral als we zien wat de woningbouwprognose is. Op basis van onderbouwde bronnen is dat meer dan 10 duizend woningen. Die kan je niet kwijt in het binnengebied, binnen de stadsgrens. Als je een gezonde groei van je stad toewenst, dan zal je dit moeten overwegen. En we zeggen niet dat het direct moet, maar we vragen wel om het niet onmogelijk te maken.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jager.

Mevrouw Jager: Nog afgezien van of je het ene wil wensen of het andere, de Nieuwe Dordtse Biesbosch is aangelegd, onder andere om verser water aan de zuidkant van de stad te realiseren. Dan vraag ik me af, als je dat zou wensen om in dat stuk een hele nieuwe woonwijk te bouwen, hoe ga je dat dan doen met alles wat je nodig hebt daar? Hoe ga je dat doen met je water? Want dan past het allemaal niet meer. Hoe ga je dat doen met elektriciteit, waar nu al zo ontzettend veel over te tobben is? Je kunt natuurlijk ook dat stukje wel leuk groen maken en zorgen dat het met het open gebied in verbinding komt te staan. Het is maar net wat je wilt.

De voorzitter: Dat is inderdaad de politieke afweging die we straks gaan maken.

Mevrouw Jager: Dat is een politieke afweging. Maar de vraag waar het bij mij om draait is, hoe ga je dat doen met de voorzieningen die met veel pijn en moeite zijn aangelegd, zodat er onder andere het verse water in de sloten aan de zuidkant is, als je daar weer een woonconcentratie bij gaat bouwen?

De voorzitter: En uw vraag is, is dat mogelijk?

Mevrouw Jager: Is dat mogelijk? Heeft u dat meegenomen? Heeft u daar een plan voor?

Inspreker 6: We hebben een quickscan gedaan, met een heleboel onderzoeken. Daar is de elektriciteitsvoorziening niet in meegenomen. En we weten dat dat een knelpunt is in heel veel gebieden. Dat zou ook hier onderzocht moeten worden. Maar dat is niet anders dan het nog verder verdichten van het centrum, en daar de opgave zoeken, want dan zou je diezelfde opgave hebben in het centrum. Die woningbehoefte is er nou eenmaal. In het centrum zijn er nu onvoldoende plannen. Dan is de ene optie daar meer verdichten. Dan raak je gezinnen kwijt uit je stad, die een huis en een tuin willen.

En een andere optie is voor dit stukje polder de mogelijkheid te onderzoeken om te kijken of aanvullend aan alle plannen, die je sowieso nodig hebt en die je sowieso moet doorzetten en die we ondersteunen, om ook te kijken of je een buurtje, ik zou het geen wijk noemen, want zo groot is het niet, ik zou het een buurt noemen, met eengezinswoningen kan toevoegen in een groene setting, waarbij de ecologie wordt versterkt en de verbinding naar de polder wordt verbeterd op een aantal punten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Ik heb ook een aantal vragen aan mevrouw Verleun.

De voorzitter: Een aantal. Probeer het echt te beperken, want we hebben eigenlijk al geen tijd meer.

De heer Gündogdu: Maar dat is toch wel belangrijk bij dit onderwerp, voorzitter. Om te beginnen, hoe groot is uw grondpositie van deze drie partijen in het gebied? En wat is de verdeling, in die zin? Is dat hele polderlandschap volledig jullie eigendom? Daar ben ik benieuwd naar. En daarnaast, voorzitter, bouwen in de polder is altijd een enorm gevoelig onderwerp hier in de stad. En ik ga ervan uit, als u hier een presentatie komt geven, dat u ook wel wat bewoners in de directe omgeving heeft gesproken, hoe zij überhaupt tegen een dergelijke ontwikkeling staan. Ik ben ook wel even benieuwd wat de reflectie daarop is.

Inspreker 6: Ik wil daarvoor graag het woord geven aan de heer Van Pelt, die naast mij zit. Hij woont in Dordrecht. En hij kent de polder nog beter. En hij heeft bewoners gesproken.

Inspreker 8: Goedenavond allemaal, ik woon zelf toevallig Laantje van Middenhoeve. Ik kijk precies op het gebied uit. Maar misschien nog even een kleine nuance, als ik zo vrij mag zijn? Ik zal het heel kort houden. Heel kort. Ik snap het. Kijk, de meeste plannen die u heeft in Dordrecht, die in de Omgevingsvisie zijn, is Maasterras, Gezondheidspark, et cetera. Dat zijn eigenlijk voornamelijk appartementen, 99 procent appartementen. Zoals mevrouw Verleun al schetste, 11 duizend woningen, 40 procent eengezinswoningen. In de plannen die u nu heeft, gaat die nergens terugkomen. U maakt nergens eengezinswoningen. Het kan natuurlijk een keuze zijn om te zeggen, wij maken geen eengezinswoningen. Wij vinden, de polder, wat in mijn optiek geen polder is, dit gedeelte, gaan wij niet bebouwen. Dat is een keuze. Maar dat betekent dat u eigenlijk geen eengezinswoningen bouwt. Dat betekent dat u geen onderdak biedt voor gezinnen die een woning zoeken. Dat is een keuze die geheel aan u is, bouwen, wel of niet, en wat is dan de locatie? In ieder geval in de binnenstad gaat u geen eengezinswoningen kunnen realiseren in de aantallen die u nodig heeft. Even dan nog de vraag op de omgeving. Ik woon zelf in die omgeving. Kijk, wat een beetje leeft in de buurt waar ik woon, is eigenlijk, elke 10 jaar komen er weer ontwikkelaars. Die komen weer met nieuwe plannen. En denk ik waar de buurt meer behoefte aan heeft, is eigenlijk, laten we eens een keer een plan uitwerken waar iedereen gelukkig van wordt, elke inwoner van Dordrecht. En dat doen in gezamenlijkheid.

Niet een paar ontwikkelaars die zeggen, we maken een plannetje, zo gaan we het doen. Nee, het is eigenlijk samen, waterschap, Trivire of een ander woningbouwvereniging, gemeente, diverse partijen. En samen dan een plan verzinnen wat past binnen de omgeving, wat goed doet aan de natuur, wat eigenlijk een verbetering is van de natuur, want dat is mogelijk. Daar moeten we eigenlijk naar op zoek. Ik verwacht eigenlijk weinig weerstand van de omgeving. Natuurlijk, er zijn altijd mensen die weerstand geven. Alleen het plan wat er vroeger lag, waren 220 dure woningen, een golfbaan. Met alle respect, dat klonk een beetje als een soort elitedorp. En ik snap wel dat heel veel mensen in Dordrecht zeggen, daar kan ik niet wonen, daar gaan we de polder niet voor opofferen. Maar als wij natuurlijk een woningbouwplan maken, wat varieert van sociale woningbouw tot het allerduurste en alles wat ertussen zit, dan hebben we een heel ander verhaal. En het is vooral, kijk, u moet het niet zien van dat wij ...

De voorzitter: Eventjes afronden, alstublieft.

Inspreker 8: Sorry, ik ben soms lang van stof.

De voorzitter: Daarom.

Inspreker 8: Maar dit is een belangrijk punt natuurlijk. In mijn optiek, en ik heb me goed laten informeren, maar ik hoor graag het tegendeel, de Omgevingsvisie is niet zomaar een boekje dat u zegt, dat doen we. In mijn optiek, als deze er ligt en u zegt, we gaan toch dat stukje bebouwen, dan zult u deze moeten aanpassen. En dan kunt u alles wat we nu hebben gedaan of wat u heeft gedaan en de ambtelijke organisatie, ik zeg geen apparaat, die kan het dan allemaal weer opnieuw gaan doen, met alle zienswijzen. Plus dat u dan een goede reden moet hebben waarom u dit, wat u nu heeft gaat vaststellen, gaat wijzigen. En één ding kunt u in ieder geval niet meer aanreiken, en dat zeggen, we hebben nu woningnood, want die gaat denk ik niet meer op, want dat hebben we nu al. Het is eigenlijk aan u of u gezinnen een plek geeft in de stad of dat u zegt, de gezinnen moeten elders gaan zoeken.

De voorzitter: Dank. Voor mijn geduld. Voor mijn part gaan we heel de avond door, maar ik zit ook gewoon aan tijd gebonden. Ik heb net al gezegd, u kunt dadelijk na afloop nog mensen misschien aanschieten of andere afspraken maken met de sprekers. En we kunnen ook nog beslissen dat we nog een keer een beeldvormende sessie nodig hebben. Komen we strakjes op. Ik wil deze ronde nu afsluiten. Ik wil de sprekers bedanken, ook voor het grote beeld wat u heeft laten zien. U ook, mijnheer, hartelijk dank. En dan gaan we over naar de volgende ronde. U kunt plaatsnemen op de tribune. Dank u wel. We hebben weer wisseling van de presentatie nodig. Misschien dat Clark dit ook op deze manier ... U wilt iets uitdelen? Dat is prima hoor. Dat kan. Niet doen. Clark. Dat moet hij horen. Maar hij zit misschien in andere ruimte. We hebben nu een hele korte pauze ingelast, omdat we wisselden van presentatie. Niet echt, maar er zijn nu een aantal mensen weggelopen. Ik probeer nu door te gaan praten re hopen dat ze terugkomen. En anders gaan we gewoon beginnen maar. Is een beetje zonde. Misschien helpt dat. Vroeger bij V&D wel. Dan wil ik nu het woord geven aan de heer Cornax, projectleider van de Omgevingsvisie 2.0. Gaat uw gang.

De heer Cornax: Dank u wel, voorzitter. Laurant Cornax, projectleider Omgevingsvisie 2.0. Zoals aan het begin van deze sessie al aangegeven, hebben we 8 april een aantal onderwerpen geïnventariseerd bij deze commissie. Een aantal onderwerpen waarop nog een aanvullende technische toelichting gewenst was vanuit de commissie. Een deel van die onderwerpen hebben we schriftelijk beantwoord. Een deel van die onderwerpen hebben we vorige week behandeld, in een beeldvormende sessie. En vandaag staan nog de resterende onderwerpen op het programma. We gaan het hetzelfde aanpakken als vorige week. Ik zal eerst even stilstaan bij hoe dat onderwerp nu verwerkt is in de Omgevingsvisie 2.0, die na uw vaststelling definitief is. Hoe het nu verwerkt is. En daar wat technische toelichting op. En vervolgens kunt u vragen stellen over dat onderwerp. Ik zal vandaag stilstaan bij de volgende 3 onderwerpen. Woningbouwlocaties.

De voorzitter: Mag ik heel even onderbreken? Deze zaal is heel gehorig. En als er op de tribune gepraat wordt, dan stoort dat een beetje. Ik wil u vragen even niet te doen. Dank u.

De heer Cornax: Het eerste onderwerp woningbouwlocaties. Daar werd een technische toelichting op gevraagd. Vervolgens De Staart. En dan meer specifiek de Struyk Verwo locatie. Daar zijn ook technische vragen over gesteld. En die beantwoording daarop is ook bij de stukken gevoegd. En als laatste onderwerp het buitengebied en de stadsrand. Ikzelf zal toelichting geven op de eerste 2 onderwerpen. En mijn collega, Teun Persoon, op het derde punt. Dan de woningbouwlocaties. Wat zeggen we hierover in de Omgevingsvisie 2.0. Allereerst hebben we de centrale ambitie dat we als Dordrecht willen groeien, waarbij kwaliteit centraal staat. Dat volgt ook uit de Groeiagenda Drechtsteden 2030. Daar is dat ook al geïntroduceerd. En groeien, waarbij kwaliteit centraal staat is bijvoorbeeld ontwikkelen, met aandacht voor de 7 verschillende doelen die we stellen in de Omgevingsvisie, en daar recht aan doen. En op die manier ook bij te dragen aan die doelen die gesteld zijn. We hebben een hoofdpoging opgenomen in de Omgevingsvisie 2.0, die uitgaat van een realisatie van 11 duizend woningen. Dat was in de Omgevingsvisie 1.0 10 duizend woningen. Maar na amendering van de Woonvisie is daar de realisatie van duizend woningen nog bovenop gekomen. Dat verwerken we nu in de 2.0. We zetten hoofdzakelijk in op binnenstedelijke groei, het zogenaamde verdichten, waarbij we eigenlijk dat ook willen gebruiken als aanjager voor een kwaliteitsverbetering van de stad. Niet alleen woningen toevoegen, maar ook kijken waar je dan aan de verschillende doelen kan bijdragen. Hoe kunnen we met de ontwikkeling bijdragen aan een gezonde stad of een klimaatadaptieve stad of een biodiverse stad? Een van de ruimtelijke keuzes die is toegevoegd aan deze Omgevingsvisie 2.0 is dat we streven naar verbetering van de bestaande woningvoorraad en dat we verdichten waar mogelijk en passend. Ook deze kaart is in de Omgevingsvisie opgenomen. Het is de doelkaart van het doel aantrekkelijke stad. En op deze kaart zijn onder andere de grote woningbouwprojecten aangegeven, zoals Maasterras, Gezondheidspark, Leerpark, Amstelwijck. Maar zijn ook nog een aantal verdichtingslocaties aangegeven, waaronder de verdichtingslocaties rondom stations, die goed bereikbaar zijn. En ook verdichtingslocaties rondom wijkcentra. Even kijken. Die verdichtingslocaties volgen eigenlijk uit de verdichtingsplannen, waar uw raad eerder ook kennis van heeft kunnen nemen door middel van een Startnotitie

Verdichtingsplannen. Daarin zijn eigenlijk 2 uitwerkingssporen aangekondigd. Allereerst het versterken van de wijkstructuren. Daarvoor zijn 9 verdichtingsprincipes. Ik zal ze zo meteen laten zien. Die zijn voorgesteld. Daarbij is aangegeven dat niet elk principe zich leent voor elke wijk. Dat is wel wijkafhankelijk. Maar daarbij kunt u denken aan het optoppen van woningen, het herontwikkelen van panden, in de bestaande wijkstructuur aanvullingen doen. Daar zijn verschillende voorbeelden van, ook in Dordrecht. Dat was ook opgenomen in de Startnotitie. Ik heb daar nu in deze presentatie even geen voorbeelden van opgenomen, maar die zijn er wel. Het tweede uitwerkingsspoor zijn de wijkoverstijgende locaties. En die volgen eigenlijk hoofdzakelijk uit de verdichtingsprincipes 5 en 6. Nabij de stationsgebieden, nabij de wijkvoorzieningen. Dat zijn de wijkoverstijgende locaties, waar in potentie ook de grotere gebiedsontwikkelingen mogelijk zouden zijn. Dit is een kaartje wat ook bij die Startnotitie was meegegeven. Ook hier zien we weer de verschillende stations, die aangewezen zijn als aandachtsgebieden, en de verschillende wijkcentra. En dat was even kort over de woningbouwlocaties, of in ieder geval de verdichtingslocaties, zoals we ze zouden willen opnemen in de Omgevingsvisie 2.0. En daarbij moet ik trouwens nog zeggen, en dat is wel een belangrijk punt ...

De voorzitter: Er staat wel vragen. Dat had er niet tussen moeten staan, want we gaan gewoon over naar het volgende dingetje, tot we alle drie de presentaties hebben gehad.

De heer Cornax: Echt waar?

De voorzitter: En dan doen we vragen.

De heer Cornax: Sorry. Een belangrijk punt wat ik hier nog aan toe wil voegen, is dat naast die verdichtingsprincipes, die we op kaart weergeven rondom de wijkcentra, rondom de stations, gelden de algemene verdichtingsprincipes ook voor de verschillende wijken. Het optoppen staat nu niet op deze kaart, maar eigenlijk gemeentebreed zou dat van toepassing kunnen zijn, maar vraagt wel om een afweging of zo'n locatie zich daarvoor leent of niet.

De voorzitter: Ik had nog even een onderonsje met de griffier, het voorstel was wel geweest om inderdaad per blokje vragen te stellen. Kunnen we doen, maar dan moet u wel de vragen heel concreet stellen, zodat we dat binnen een paar minuten afgehandeld hebben. Wie lijkt dat beter? Want anders krijgen we heel veel informatie tegelijk. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Over hoeveel woningen ruwweg zou het kunnen gaan op de plekken die u als verdichtingsmogelijkheid hebt aangegeven? En hoe groot zijn die woningen? Want voor zover ik weet gaat men nog steeds uit van minimaal 70 vierkante meter.

De heer Cornax: In die verdichtingsstudie is inzichtelijk gemaakt dat wanneer die 2 uitwerkingssporen benut worden dat je richting 2032, en dat is volgens mij ook in dat voorstel Startnotitie aangegeven, voldoende planvoorraad zou kunnen creëren om die hoofdpoging van 11 duizend te realiseren woningen te bereiken tegen die tijd.

De oppervlakte van die woningen. Ik denk dat we ons als gemeente in ieder geval houden aan dat minimale oppervlakte, maar de precieze afmetingen kan ik nu nog geen uitspraak over doen.

De voorzitter: De heer Pauwels. Dan kom ik daar.

De heer Pauwels: Ik heb eigenlijk een aantal vragen. Er staat, er is een woningbouwopgave, 11 duizend woningen. Hoe snel kunnen we hoeveel woningen daadwerkelijk verwachten? Want verdichten is nogal iets wat behoorlijk ambitieus kan zijn. Dat is niet de makkelijkste manier om iets te bouwen. Hoeveel woningen staan er over 5 jaar, hoeveel woningen staan er over 10 jaar, en hoe concreet is dat nu?

De voorzitter: Lijkt me een goede vraag. Mijnheer.

De heer Cornax: Dat is een goede vraag. In principe leveren we elk jaar of jaarlijks of halfjaarlijks een voortgangsmonitor op, waarin dat wordt weergegeven. En daar wordt ook, hoe moet ik dat zeggen, een samenvatting gegeven eigenlijk van de overzichten van zachte planvoorraad, harde planvoorraad en realisatie. De precieze aantallen kan ik nu zo niet oplepelen, maar uw raad krijgt die informatie wel halfjaarlijks of jaarlijks.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Pauwels: Ik heb een simpele vervolgvraag. Namelijk, gaan we die opgave redden dan?

De heer Cornax: Als we die verdichtingsstudie moeten geloven, dan is de potentie er in ieder geval wel. Of we het echt gaan redden, ik ben geen helderziende, helaas.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wilde ik naar de heer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Mijn eerste vraag lijkt er wel een beetje op. Is er in de studie echt meegekeken naar of die 11 duizend woningen in die verdichting echt erin passen? En is er al geplot of dat er is? En mijn tweede vraag is, we hebben daarnet een heel mooi plan gehoord, past dat binnen die verdichtingsprincipes?

De heer Cornax: Sorry, wat was de eerste vraag?

De heer Roggekamp: Of jullie al een studie hebben gemaakt of die 11 duizend woningen echt binnen die verdichting passen, zonder elk voetbalveldje vol te bouwen, bijvoorbeeld?

De heer Cornax: Die analyse is gedaan. En in die verdichtingsstudie is wel de conclusie getrokken dat als die uitwerkingssporen bewandeld worden, dat die 11 duizend woningen te halen zijn. En de tweede vraag?

De heer Roggekamp: De tweede vraag was, we hebben net een heel mooi plan gehoord, past dat binnen die verdichtingsprincipes?

De heer Cornax: Het is in principe buiten de stedelijke contour. In die zin zou er in mijn ogen geen sprake zijn van verdichting, omdat het buiten de stedelijke contour is gelegen.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Langenberg: Voorzitter, mag ik daar een aanvulling op doen?

De voorzitter: Korte aanvulling.

De heer Langenberg: Dat gaat lukken. Als het gaat om die 11 duizend woningen, dat is niet alleen maar letterlijk de verdichting van de verdichtingsprincipes, zoals die verkend is, maar dat zijn ook de grotere plannen die op dit moment in uitvoering zijn. Het totaalpakket is de opgave van 11 duizend woningen, waarop ook onder andere bijvoorbeeld wat nu voorligt, of in ieder geval in de volgende kamer, het Maasterras. Het is een totale optelsom van alle ontwikkelingen. Niet alleen letterlijke verdichting. De tweede vraag over die verdichting. Dit zijn verdichtingsprincipes binnen de bebouwing, zoals we in de stad kennen. Als je vraagt, is een polder een ontwikkeling volgens de verdichtingsprincipes, dat zit niet op elkaar verbonden.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Mijnheer Cornax, bedankt voor uw toelichting. Ik heb even een vraag over verbeteren van bestaande voorraad, want dat is nogal een uitdaging in de stad. In de Omgevingsvisie staat er eigenlijk relatief weinig over verbeteren van bestaande voorraad, terwijl we relatief veel oude voorraad aan woningen hebben. Krijgt dat zijn vervolg nog in de wijkvisies, of hoe moeten we dat zien? Hoe gaan we het straks concreet maken wat precies in welke wijk, wanneer die oude woningen gaan aanpakken?

De heer Cornax: In de gebiedsprogramma's worden dat ook wel, daar in de wijk waar het van toepassing is, als prioriteit aangemerkt. En daarnaast hebben we bij de gemeente opgaves lopen, zoals bijvoorbeeld Klimaatneutraal 2040. Daar zou dat een van de uitwerkingen van kunnen zijn, dat de gemeente in ieder geval helpt bij verduurzaming. En het is natuurlijk maar de vraag, wanneer het over particulier bezit gaat, in hoeverre je daar echt invloed op kan uitoefenen. Maar er wordt op verschillende manieren en op verschillende wegen daaraan bijgedragen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Laban.

De heer Laban: Dank u wel, voorzitter. Als het gaat over het verdichten, kunt u dan iets zeggen over hoe die plannen eruitzien in diverse soorten woningen? Kunnen we daar ook bijvoorbeeld halen die 30 procent sociale huur, een stukje betaalbare koop, naast duurdere appartementen? Grondgebonden woningen is denk ik helemaal niet aan de orde.

De heer Cornax: In de Omgevingsvisie geven we aan dat het streven is naar een gedifferentieerd woningaanbod, gedifferentieerde wijken ook. In die zin zal je bij programma's voor bijvoorbeeld de wat grotere ontwikkelingen dat ook wel willen meegeven, dat daar differentiatie in zit.

De voorzitter: En mevrouw Boom had al een technische vraag nog liggen. Wilt u die nu beantwoord zien?

Mevrouw Boom-Vos: Nee, want ik heb eigenlijk een soort aanvullende vraag als de heer Laban. Ik vind het moeilijk voor mijn overweging, zoals we net zeiden, bouw in de polder. Maar ten opzichte van het verdichten, de heer Laban vroeg ook al, kunt u laten zien hoeveel woningen het zijn? Is het ook mogelijk om qua ruimtelijk inzicht aan te geven exact waar die verdichtingsplekken, want nu zien we alleen een huisje met rondjes eromheen, met de grootte van de huizen? Hoeveel appartementen, hoeveel woningen, en wat zijn de hoogte van de kosten? Want verdichten is altijd duurder dan op een weiland bouwen. Heeft dat ook heel erg gevolgen voor de betaalbaarheid? Laat ik het even kort zeggen. Moeilijke vraag. Is er een soort verdichtingslocatie, waardoor je het aantal woningen ziet, waar die gebouwd worden en wat voor soort woningen en de gemiddelde aanschafkosten?

De heer Cornax: Of dat allemaal nu al inzichtelijk is, dat denk ik niet. Je kan wel inzichtelijk maken binnen Dordrecht, wat zijn de locaties die zich lenen voor bepaalde verdichtingsprincipes? Op welke plekken kunnen we optoppen? Op welke plekken kunnen we de bestaande wijkstructuur aanvullen? Dat kan inzichtelijk gemaakt worden. En ook rondom die stationsgebieden en rondom die wijkvoorzieningen, daar kan je een uitwerking aan geven. Dat zal wel een hele klus zijn, om dat te gaan doen.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Langenberg: Mag ik daarop aanvullen?

De voorzitter: Heel kort.

De heer Langenberg: Ik zal mijn best doen.

De voorzitter: Excuus dat ik zo kort ben, maar we komen in tijdnood. Maar dan breek ik in.

De heer Langenberg: Eerder in de raad is er een Startnotitie over de verdichtingsstudies geweest. Daar hebben we de verdichtingsprincipes voor vastgesteld. En op basis van die principes is er een verkenning gaande over, wat is de potentie daarin? En die zit even in de afrondende fase. Qua informatie, die u stelt, die zullen daar dan ook in ieder geval concreter worden. Of letterlijk het antwoord geven, weet ik niet. Als het gaat echt om de betaalbaarheid, wat gaat dat allemaal doen met kosten, et cetera, zover gaat het niet. En is, eerlijk gezegd, ook niet aan ons, maar eerder aan ontwikkelaars en dergelijke.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Ook een vraag ten aanzien van de verdichtingsprincipes en in relatie tot andere voorzieningen. We hebben natuurlijk het eerdere keren ook gehad over de Knoop Leerpark bijvoorbeeld, waar sportvoorzieningen voor de hele stad eigenlijk gelokaliseerd zijn. En mijn vraag dan is, welke principes zijn daar nu leidend in? Want we hebben sportprincipes, we hebben zo meteen de Omgevingsvisie, we hebben de visie op het gebied van de verdichting. Maar mijn vraag is, wat is uiteindelijk voor ons als gemeenteraad het leidende document, op basis waarvan we een dergelijke ontwikkeling wel of niet door laten gaan? En waar moet ik als gemeenteraadslid dan daar de voorkeur in aangeven?

De heer Cornax: In de Omgevingsvisie proberen we al het verschillende beleid, zover het ook vooral op de fysieke leefomgeving ziet, samen te brengen. Uitgangspunten vanuit de Sportvisie, die bijvoorbeeld gaan over het behoud van het sportareaal, die hebben we ook opgenomen in deze Omgevingsvisie. Dat zal aan de orde zijn, ook wanneer een Knoop Leerpark verder wordt onderzocht of wordt uitgewerkt. Dan is dat wel iets om rekening mee te houden.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, dat vind ik ingewikkeld, want dan hebben we toch best wel conflicterende uitgangspunten in de Omgevingsvisie staan, aangezien die twee principes, je kunt toch niet het een en het ander tegelijkertijd doen?

De voorzitter: Als u dat een ingewikkelde vraag vindt, dat kan hoor, dan schuiven we die op.

De heer Cornax: Ik zou me kunnen voorstellen dat mogelijkheden zijn te bedenken in meervoudig ruimtegebruik, om maar eens even iets te noemen. Het hoeft natuurlijk ook niet per se op dezelfde plek plaats te vinden. Misschien is er elders nog wel een andere oplossing te bedenken, waarbij je wel verdicht en ook je sportareaal behoudt.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan door naar het volgende blokje, De Staart.

Mevrouw Boom-Vos: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Boom.

Mevrouw Boom-Vos: Mag mijn technische vraag nog beantwoord worden?

De voorzitter: Die kan zo nog beantwoord worden. We gaan eerst even nu naar dit blokje.

Mevrouw Boom-Vos: Dadelijk. Helemaal goed.

De heer Cornax: Tweede onderwerp waar ik vanavond toelichting op geef, is het onderwerp De Staart. En dan in het bijzonder de Struyk Verwo locatie. Daar werd op 8 april ook nog een technische toelichting op gevraagd. Zoals net ook aangegeven, er zijn ook technische vragen gesteld. Die zijn ook beantwoord. Een deel van dit verhaal is mogelijk wat herhaling van de beantwoording van de technische vragen. Wat zeggen we over deze locatie van Struyk Verwo in de Omgevingsvisie?

Daarin is een ruimtelijke keuze toegevoegd, waarin we aangeven dat we gaan verkennen hoe we de wijk Stadswerven in oostelijke richting kunnen gaan uitbreiden. En daarom wijzen we dat gebied ten oosten van het huidige Stadswerven aan als transformatiegebied, waarbij het gebied zich zou kunnen lenen voor transformatie naar een woongebied, maar ook naar een gebied waar lichte bedrijvigheid een plek vindt of een stadsverzorgende economie een plek kan vinden, die misschien ook goed mengbaar is met wonen, nieuwe woningen, maar ook rekening houdt met de omliggende bedrijvigheid, waar ik zo meteen nog eventjes kom. We hebben het dan over deze locatie, Struyk Verwo locatie, waarbij we hier de Merwedestraat zien. En dan betreft het deze, plot kan ik het niet noemen, want het zijn verschillende percelen, kavels. Waarom is deze locatie interessant voor verdichting? Waarom hebben we die zo expliciet genoemd in deze Omgevingsvisie? Dat is omdat deze locatie zich binnen het bestaande stedelijk gebied bevindt, maar ook dicht bij het centrum. We kunnen hier een kwalitatieve verdichting voorzien. Nu is het een betonfabriek. Zou je kunnen transformeren naar een aantrekkelijk woongebied of misschien een gemengd gebied, waar je wonen en lichte bedrijvigheid samen voorziet. Daarnaast hebben we als gemeente daar ook grondeigendom. Wat dat betreft kunnen we wat meer aan het stuur zitten, voor wat betreft de ontwikkeling hier, of in ieder geval de uitgangspunten daarvoor. En ook in de Omgevingsvisie 1.0 is al aangegeven dat er een verkenning zou gaan plaatsvinden naar dit gebied, maar die heeft uiteindelijk nooit concreet plaatsgevonden. Daarvoor willen we juist in deze Omgevingsvisie 2.0 nog een keer goed de aandacht daarop vestigen. Maar op deze locatie moeten we ook rekening houden met een aantal zaken, waaronder de huidige gebruikers. Dat zijn bedrijven, dat is een vereniging, dat zijn omwonenden natuurlijk, en ook omliggende bedrijven. Daarnaast is er een provinciale beleidskeuze, die vanuit de provincie Zuid-Holland wordt aangegeven, dat eigenlijk het bedrijventerrein dat er is binnen de provincie behouden moet blijven. Dat is nog wel een uitdaging, als je die locatie van een betonfabriek zou willen transformeren naar een woongebied. Daarbij moeten we wel zeggen dat we verkennen met de provincie of onze inzet op de Tweede en Derde Merwedehaven misschien als een bepaalde mate van compensatie kan dienen voor deze locatie. En we hebben rekening te houden met milieuzonering van de bestaande bedrijven, vanuit de Eerste Merwedehaven. Een bunkerstation ligt daar aan het water. Maar bijvoorbeeld ook de Merwedestraat heeft een bepaalde geluidsproductie, en daar dien je rekening mee te houden. Daarnaast zijn er ook nog vrijwarings- en beperkingengebieden vanuit de rivier, vanuit Rijkswaterstaat. Dat zijn toch weer een paar gebieden waar je rekening mee moet houden. Maar dat is in ordegrootte van 20 tot 50 meter vanaf de waterkant. Voor zover denk ik even de toelichting specifiek op deze locatie.

De voorzitter: En dan beginnen we met de technische vraag van mevrouw Boom, die u had opgeschreven.

De heer Cornax: De vraag was, kan bij een bestemmingsplanwijziging of eigenlijk een omgevingsplanwijziging dan ook gelijk de Omgevingsvisie worden aangepast? Dat was de vraag? Ja. In principe toetst uw raad een initiatief, waarvoor dan een omgevingsplanwijziging noodzakelijk is, aan de Omgevingsvisie. Als dat niet past binnen de Omgevingsvisie, zijn er twee opties.

We gaan geen medewerking verlenen aan het plan, want het past niet binnen de visie die uw raad heeft vastgesteld, of er wordt geconcludeerd, dit plan is van zoveel toegevoegde waarde voor Dordrecht of is van zulk belang, dat we bij de vaststelling van de Omgevingsvisie dat nog niet hadden voorzien of nog niet scherp hadden. En dat we met voortschrijdend inzicht eigenlijk tot de conclusie komen dat die Omgevingsvisie op dat punt een wijziging benodigd. Het is natuurlijk wel wat opmerkelijk. Wanneer we in de Omgevingsvisie een bepaalde richting aangeven, soms ook wel principiële richtingen, en als we daar dan over een jaar of wat op terugkomen, dat getuigt dan misschien wat minder van echt langetermijnvisie, in die zin.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Dank u wel, voorzitter. Echt een technische vraag. Mijnheer had het net over stadsverzorgende economie bij de stad. Wat is die stadsverzorgende economie?

De heer Cornax: Dat kan gekwalificeerd worden als lichte bedrijvigheid, bijvoorbeeld bedrijfsverzamelgebouwen of wat kleinere bedrijfslocaties, waar bijvoorbeeld een loodgieter zijn werkspullen stalt of een loods heeft, wat niet echt een zware milieucategorie heeft en je eigenlijk ook niet op je Merwedehavens wil hebben, maar wat wel een mooie buffer zou kunnen vormen tussen je woningen enerzijds en je zware industrie anderzijds.

De voorzitter: De heer Laban.

De heer Laban: Dank u wel, voorzitter. U geeft aan dat het perceel van Struyk Verwo gemeentelijk eigendom is. Zijn er tussen de Merwedestraat en de rivier nog meer plekken waar de gemeente eigendommen heeft?

De heer Cornax: Over de hele breedte, dat durf ik niet te zeggen. Dat zou goed kunnen. Dat kunnen we ook zo opzoeken.

De voorzitter: Zoeken we op.

De heer Cornax: Maar dat weet ik zo niet uit mijn hoofd.

De voorzitter: Komt naar u toe. De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, mijnheer Cornax gaf zojuist aan, we hebben in de Omgevingsvisie 1.0 al aangegeven dat we een verkenning zouden starten. Dat is er niet helemaal van gekomen. Die tijd kan ik me ook heel goed herinneren. Maar nu doet zich een kans voor om in ieder geval voor dit terrein, vanuit ons perspectief echt wel een langgekoesterde wens, nu een uitspraak te doen. Wat is de afweging om die vergaande uitspraak van, we willen dit gebied ontwikkelen als woningbouwlocatie, zou onze voorkeur zijn, nog niet op te nemen?

De heer Cornax: Omdat we als gemeente eerst een haalbaarheidsonderzoek willen doen, denk ik, om echt te kunnen toezeggen dat we de hele plot zouden willen gebruiken voor woningbouw. Er zijn ook andere doelen die we hebben als gemeente, bijvoorbeeld dat we plek willen bieden voor die stadsverzorgende economie. Waarbij we nog willen verkennen, welke functie voorzien we daar nu precies? En omdat de locatie is ogenschijnlijk een mooie locatie, maar je moet ook wel rekening houden met nog verschillende zaken, zoals net genoemd, bijvoorbeeld die milieuzonering, et cetera. En dan is de vraag, daar moeten we achter komen van, hoeveel ruimte heb je effectief nog over om woningen daar te realiseren?

De voorzitter: De heer Stolk.

De heer Langenberg: Voorzitter, mag ik aanvullen? De Omgevingsvisie is ook een visie wat natuurlijk in abstractie gewoon op opgave richting geeft aan de stad, waar het op moet. Als we op elke locatie specifiek moeten gaan uitspreken of hier woningbouw komt, ja of de nee, en of er een bedrijventerrein ja of te nee komt, dat gaat veel te ver voor een Omgevingsvisie. Het geeft een richting aan, wat uiteindelijk ook een verdere uitwerking vraagt. Zo ook op themaniveau als op ontwikkelniveau. Daar is ook de Omgevingsvisie niet voor. En als laatste paar zinnen, voorzitter, excuus, als het gaat om het aanpassen van de Omgevingsvisie op een daadwerkelijke als het gaat bijvoorbeeld om het buitengebied als aanwijzing, dan klopt het ook dat woningnood niet zomaar een goed argument zou zijn, gezien de situatie van nu, met in de toekomst. Je moet dat zeker zwaarwegend onderbouwen. Maar dat kan bijvoorbeeld wel zijn als je opgaves die je in de Omgevingsvisie hebt gesteld niet haalt met de huidige contouren of de richting die je hebt. En dat je zegt, daar wijzen we op. Omdat je dan tot die conclusie komt.

De voorzitter: Dank u. De heer Stolk.

De heer Stolk: Ik had nog een vraag. Het terrein van Peute, wat nu eenmaal leeg is, is daar nog iets van in de Omgevingsvisie te vinden? En wat denken we aan?

De voorzitter: Het terrein van Peute.

De heer Cornax: Dat heb ik even niet scherp op dit moment. Daar zou ik schriftelijk op terug willen komen.

De voorzitter: Helemaal goed. De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. We hebben het er al een paar keer over gehad, maar ik blijf het toch ingewikkeld vinden, en voor mij wordt het af en toe steeds onduidelijker van, wat is een aanleiding om een eventuele gebiedsvisies of een Omgevingsvisie richting de toekomst weer te wijzigen? Want aan de ene kant wordt er gezegd, er moeten zwaarwegende redenen zijn om dat weer te doen. We willen dat voorlopig niet doen. En aan de andere kant, als het gaat over dit specifieke voorbeeld, zeggen we ook, we nemen het er niet helemaal in op, want we weten eigenlijk nog niet richting de toekomst wat we precies willen. Maar dat vind ik ingewikkeld. Want waar blijft dan de gemeenteraad daarin? Wanneer is de gemeenteraad eigenlijk aan zet?

Want als je het bijna niet meer kan wijzigen, dan zou je moeten zeggen, dan zou je eigenlijk alles mogelijk moeten kunnen laten maken. Dan moet je als gemeenteraad gewoon per plan beslissen wat je uiteindelijk wil, zodat je jezelf niet voor de toekomst op dit soort terreinen eigenlijk klemzet. En dat geldt eigenlijk ook voor de gebiedsvisies. Wanneer zet je jezelf klem?

De heer Langenberg: Wat ik voorstel, omdat het nu niet lukt om met het antwoord u het comfort te geven of richting te geven waar u naar op zoek bent, dat we dit dan schriftelijk gaan antwoorden, want dan staat het ook op schrift klip en klaar waar we het over hebben. En dan hoeven we daar niet meer over te twijfelen. En anders ga ik nu proberen allerlei herhalingen te doen met andere woorden. En dat gaat het denk ik niet helpen, schat ik in.

De voorzitter: De heer Pauwels.

De heer Pauwels: Dank u, voorzitter. Volgens mij is het wel duidelijk dat we afstevenen op een heel belangrijke politieke keuze. Een visie betekent keuzes maken. En zoals ik de Omgevingsvisie nu begrijp, zijn er ook bijvoorbeeld keuzes gemaakt over de inrichting van het buitengebied. Als we daar een keuze in maken, moeten we ons beseffen wat de gevolgen daarvan zijn. Om dat iets concreter in beeld te krijgen, mijn vraag is, dit wordt nu vastgesteld voor tien jaar, is het bijvoorbeeld voor het ambtelijk apparaat ook niet mogelijk om gedurende die tien jaar plannen, ontwikkeling überhaupt op te pakken in de buitengebieden? Bijvoorbeeld op het moment dat wij nu zeggen dat wij die ontwikkelingen niet daar willen. Dank u.

De voorzitter: Kan daar kort op geantwoord worden, of moet dat ook nog eventjes wat meer doordacht en ook opgeschreven worden? Het lijkt me misschien voor deze ...

De heer Pauwels: Stel dat wij nu zeggen bijvoorbeeld, in het buitengebied mag niet gebouwd worden, in deze Omgevingsvisie. Hoelang gaat het dan niet lukken om daar iets te bouwen?

De heer Langenberg: Ik ga het proberen, want het is natuurlijk technisch. Kijk, voorheen had je structuurvisies. En die structuurvisies stelde je vast voor vijf, zes of meerdere jaren. En die klikte je ook zodanig vast. Wat met de Omgevingswet, en daarmee ook de Omgevingsvisie als instrument, wel een beetje die verandering is ingezet, is dat dat meer cyclisch elke keer zorgt voor een beleidsaanpassing of in ieder geval zorgt voor een up-to-date. Waarbij weleens een structuurvisie in de laatste jaren van dat het gelde bijna niet meer herkenbaar was met wat er allemaal in die tijd is gebeurd. En de Omgevingswet heeft eigenlijk het zo ingezet dat het een beleidscyclus is, waardoor je elke keer, ook jaarlijks bijvoorbeeld, kleinere aanpassingen rondom wetgeving van Rijk, provincie of iets dergelijks, ook aanpast. Het wordt meer een cyclusinstrument dan dat je hem nu vaststelt en over zes jaar er weer eens over gaat nadenken. Maar let wel, het zijn inderdaad keuzes. En het is een visie, waar je wel het gebied vaststelt.

De voorzitter: Dank u wel. Er zullen vast nog veel meer vragen zijn. Die wil ik even bewaren tot het schriftelijk stellen. En dan komen we bij het laatste blokje, waarvan ik denk ook dat we de vragen schriftelijk gaan stellen. We kijken even hoe ver dat we komen, want het is inmiddels al 21.45 uur. Mijnheer Persoon, doet u uw best.

De heer Persoon: Aan mij de eer om het laatste stukje te presenteren. Die gaat over het buitengebied en de stadsrand. Ik begin even heel in het kort met wat we opschrijven in de Omgevingsvisie over het buitengebied. Daarin hebben we het over de sturingsfilosofie, waarin we heel erg behoudend van aard zijn. Waarin we kijken naar de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten die we daarmee willen behouden. Als we het dan toch hebben over ontwikkelingen, willen we die toetsen aan de kwaliteiten van het gebied. En om dit te kunnen doen, willen we een afwegingskader maken. En daar ga ik iets meer over uitleggen in deze presentatie. Heel in het kort, in de gebiedsindeling, die je nog eventjes ziet, over welk gebied hebben we het dan? Dat is in dit geval het bruine gebied. Om even een goed beeld te hebben. En op het moment dat we het dan hebben over ontwikkelingen, waarom willen we dan deze wijziging erin doen, in verhouding met het eerdere beleid wat we hebben? Wat we heel erg zien, is dat we nu voor kleinere initiatieven geen goed antwoord kunnen bieden. Doordat we eigenlijk helemaal niet bouwen in het buitengebied lopen we gewoon kleine ontwikkelingen mis, die toch heel veel kwaliteit kunnen toevoegen. En zijn we eigenlijk aan het kijken van die stadsgrens die we hebben, kunnen we die wat minder hard maken, en kunnen we op de juiste plek een geleidelijkere overgang maken die wel die kwaliteit bewaakt. En daarnaast worden we ook door de Omgevingsvisie in een andere houding gezet. We moeten kijken naar een ja, mits-principe, in plaats van een nee, tenzij-houding. Dat betekent dat we niet altijd ja hoeven zeggen, maar wel kaders moeten gaan bedenken in welke gevallen we ja gaan zeggen. Om dit nog wat duidelijker te maken, gaan we nog even over de kwaliteiten die het gebied nu heeft. Ze stonden ook in de sturingsfilosofie, maar ik som ze nog even op. Dat is ruimtebeleving, de afwisseling van het landschap, de weidsheid van het open landschap, de waterranden en ook de historie en erfgoedbeleving, die daarbij zit. Heel even een duidelijke afbeelding die daarbij hoort. We hebben een grote stad, die eigenlijk heel direct verbinding heeft met een landelijk gebied. Met daarin grenzen, waarbij die overgang echt heel duidelijk zichtbaar is. We hebben historische structuren van dijken en polders, met hele duidelijke dragers van deze structuur, die ook nog steeds leesbaar zijn in het landschap. En daarnaast hebben we een enorm stuk Biesbosch erin, die een groot contrast geeft met het traditionele polderlandschap wat we hebben, doordat we echt wildernis, natuur direct daartegenaan hebben liggen. Dan vanuit het afwegingskader, wat zijn dan ontwikkelingen die we wel en niet willen mogelijk maken? In het verleden zijn er een aantal grote ontwikkelingen geweest, waarvan we nu zouden zeggen, deze passen niet bij het doelen vanuit de Omgevingsvisie, zoals we hem nu vaststellen. Denk daarbij aan een ontwikkeling als het Naturapark, maar ook de ontwikkelingen die in de Zuidpolder gepland waren. En de ontwikkeling die hier te zien is, is een schets die in 2016 via een motie vanuit de raad geen doorgang heeft gevonden. En we blijven in lijn met de eerdere uitspraken die de raad heeft gedaan over de buitengebieden.

Een ander beeld wat we even willen laten zien, zijn ontwikkelingen die ook plaats hebben gevonden, zoals deze ontwikkeling aan de Zuidendijk, waarin je heel duidelijk ziet dat er een woningbouwontwikkeling heeft plaatsgevonden, met helemaal geen relatie tot de dijk. Waarbij de dichtheid hoog is en de doorzichten eigenlijk naar het achterliggende landschap vanaf de dijk worden ontnomen. En er ook veel verharding wordt toegevoegd. En er eigenlijk weinig oog was voor het behoud van groen op deze ontwikkeling. Waar we dan wel naar willen kijken, zijn kleine initiatieven, waarbij de gebouwen een ensemble vormen met vergelijkbare materialisatie. En een heel duidelijke kwaliteit wordt toegevoegd, door integratie in het landschap. En wat we hiervoor aan het ontwikkelen zijn, is een afwegingskader, met daarin een extra toetsing. Bij een normale ontwikkeling wordt er nu al naar de omgevingstoets gekeken, waarbij de doelen uit de Omgevingsvisie worden onderzocht tot de ontwikkeling die er is. Maar voor het buitengebied en de stadsrand van het buitengebied willen we daarbij dit afwegingskader toevoegen, waar voor de stadsrand net wat meer mogelijk is dan in de rest van het buitengebied. De landschappelijke waardes die daar spelen, worden zwaarder meegewogen in deze afweging. En de landschappelijke inpassing gaat in dit geval altijd over beeldkwaliteit, de effecten en de impact op de omgeving die er is. Ook de waardes en de kwaliteiten die het buitengebied heeft. En daarbij ook de relaties tot de dijken en de andere hoofdstructuren die in het buitengebied zijn. Om nog heel veel duidelijk te maken, we hebben het hier over de stadscontour. Die is anders dan de bebouwde kom. Deze ligt veel meer in lijn met wat de provincie vaststelt als het bestaande stads- en dorpsgezicht. En dit verhoudt zich eigenlijk met de stadsrand, zonder dat dat heel duidelijk gedefinieerd is. Want de landschappelijke elementen geven eigenlijk aan hoe groot de stadsrand is, rondom de stadscontour, waarbij juist dijken ervoor zorgen dat de stadscontour eigenlijk heel dicht bij de stadsrand blijft. En als laatste punt hierop nog de bevoegdheden die er voor de raad en het college zijn rondom het afwegingskader. De raad stelt de kaders op hoofdlijnen vast via deze Omgevingsvisie 2.0, en houdt verder een bindend adviesrecht in het geval er een ontwikkeling is die afwijkt van het omgevingsplan. Wat vaak het geval gaat zijn, want het omgevingsplan is in bijna het hele buitengebied agrarisch of recreatief. Of als ze strijdig zijn met de Omgevingsvisie, waarin we ook spreken voor het hele buitengebied over de functies recreatie, natuur en landbouw. En het college heeft de bevoegdheid om de gestelde kaders, ook de ruimtelijke uitwerking, vast te stellen via het afwegingskader.

De voorzitter: Dank u wel. Dan komen weer de vragen. Dat gaan we nu niet meer doen, helaas, want over vijf minuten komt er een volgende commissie. Ik wil u vragen, mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze laatste presentatie, maar ook de eerdere presentaties, niet alleen van de ambtenaren, maar ook van de sprekers, stelt u die technisch. Dan zou ik nu de commissie moeten beëindigen met de vraag of er voldoende inventarisatie is en voldoende informatie om tot een politiek standpunt over het raadsvoorstel te komen? Ik zie al mensen voorzichtig nee schudden. We hebben nog een uitwijk naar volgende week, om andermaal deze Omgevingsvisie 2.0 op de agenda te zetten. En het lijkt mij, gezien toch wel de belangrijkheid, de zwaarte en de complexiteit van dit thema, om dat te doen. Mevrouw Boom.

Mevrouw Boom-Vos: Voorzitter, ik zat nee te schudden. Ik weet niet waarom de andere mensen nee schudden. Voor mij is het nog te onduidelijk wat de verdichtingsgevolgen zijn. En dat heeft geen zin, zoals de heer Langenberg zei, om dat naar volgende week op te schuiven, want die informatie komt pas later. Ik weet niet wat de reden voor de andere mensen was. Ik moet er nog heel even over nadenken hoe we dat gaan doen, maar voor mij is verschuiven naar volgende week geen optie voor mijn vragen.

De voorzitter: Begrijp ik.

De heer Gündogdu: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Er komt ook nog een oordeelsvormende sessie?

De voorzitter: Zeker, die komt ook nog. En die zouden we volgende week hebben, maar die kunnen we ook de 27e nog doen. In die zin geef ik u eigenlijk respijt om toch eventjes wat meer ruimte te hebben om na te denken over de technische vragen. We kunnen ook nog wat anders afspreken. Hoelang is dat nodig? Ik zit altijd in tijd zo ingewikkeld. Maar ik zit te denken, als we voor het weekend kunnen bekijken of die technische vragen zo ingewikkeld zijn dat we toch ook nog een beeldvormende sessie nodig hebben. Het kan zomaar zijn dat die beantwoord worden en dat iedereen zegt, voor nu is het goed en kunnen we overgaan naar een oordeelsvormende sessie. Ik denk dat dat op zich een goed idee is. En dan gaan we met de griffie schakelen wat dan het voorstel zal worden. Ik kan nu iedereen erover laten beslissen, maar we hebben helaas geen tijd meer. Het spijt me. Ik wil toch even nu gaan afronden. Ik wil mevrouw Verleun, de heer Gast, de heer Cornax, de heer Hinborch, Schreuder en Persoon hartelijk danken voor het inspreken. Mijn excuses dat dat zo onder hoge druk en stomend water moet, voor zo'n belangrijk onderwerp en zoveel toch nog onduidelijkheden die we allemaal moeten afwegen. Ik wil deze commissie nu afsluiten.

De heer Stolk: Ik heb toch nog even een vraag, voorzitter.

De voorzitter: Dan kunt u die na de commissie stellen.

De heer Stolk: Nee, want dat heeft nu te maken met, hoe heet dat, zit er ook een tijdsdruk op?

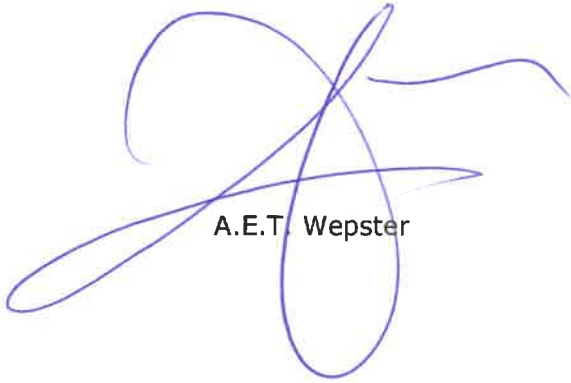
De voorzitter: Ik heb net aangegeven, mijnheer Stolk, dat wij op zich nog tot volgende week de tijd hebben.

De heer Stolk: Maar daarna. Wanneer moet er een beslissing genomen worden?

De voorzitter: Daar zit geen harde deadline op. Excuus. Hartelijk dank voor iedereen hier aan tafel, op de tribune en mogelijk ook de kijkers thuis. Voor hier aan tafel, neem uw glazen en flesjes mee terug naar de pantry, zodat de volgende ploeg aan een schone tafel kan komen te zitten.

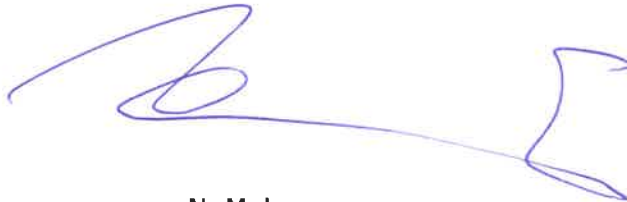
Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 1 juli 2025.

De griffier,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

A handwritten signature in blue ink, featuring a series of loops followed by a long, straight horizontal line.

N. Mol

